

PLA DE TRANSICIÓ DE PRIMÀRIA A ESO

1.- JUSTIFICACIÓ

La ORDE 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació secundària, pretén millorar la coordinació entre centres de primària i secundària, constituint una oportunitat per revisar l'organització dels centres, millorant les seves relacions internes i externes.

Amb aquesta línia d'actuació es pretén assegurar una transició fluida de l'alumnat des de l'educació primària a l'educació secundària, mitjançant la coordinació dels centres implicats, l'adaptació organitzativa dels cursos 5é i 6é de primària i 1r i 2n de secundària i l'atenció especial a les famílies dels alumnes i als alumnes amb necessitats especials.

És bo que els centres receptors d'aquest alumnat preparen juntament amb els centres remitents un procés de transició, que afavorisca una bona acollida i predispose positivament a l'alumnat i a les famílies cap al centre.

Aquesta transició suposa una continuïtat que busca una coherència entre professors i assignatures que es cursen simultàniament, mitjançant la coordinació de línies metodològiques, components, habilitats, capacitats transversals a diferents àrees, exigències semblants, etc, que persegueix una continuïtat entre objectius, continguts i exigències que es plantegen al llarg de l'escolaritat mitjançant: la interdependència de temes dins d'una mateixa matèria, la gradualitat en la profunditat en què es tracten, la continuïtat en les capacitats exigides, la continuïtat en els valors generals a transmetre, ...

Els materials que componen aquest pla, han estat elaborats des de la perspectiva de posar a disposició del professorat (responsable del programa al centre de secundària que coordini les actuacions, tutors i professors de les àrees instrumentals de 5é – 6é i 1r – 2n ESO) una sèrie de documents pràctics i eficients que contribueixin a l'assoliment dels següents objectius:

- a) Respondre a les necessitats de l'alumnat, per part del centre d'educació secundària, disposant de tota la informació individual i grupal sobre els alumnes que accedeixen a educació secundària obligatòria.
- b) Facilitar la continuïtat en la progressió de l'acció educativa.

La descripció i utilització dels instruments que adjuntem la concretem en els següents documents:

- El primer d'ells "Document sobre Desenvolupament Competencial" recull els aspectes més essencials que conformen la situació de l'alumne en aquest moment clau de la transició: la seva competència, estil d'aprenentatge, adaptació a l'entorn escolar i social de l'alumne. Així mateix, orienta sobre la conveniència de matèries optatives i de suports especialitzats, si s'escau. També, permet que es plasmen observacions rellevants i significatives.
- És un document que en mans del tutor de 6é de primària i 1r d'ESO adquireix un gran sentit i abast.
- El segon, "Document sobre assessorament i formació de pares", treballarà amb les famílies per eliminar els dubtes i inquietuds que suposa el canvi d'etapa, per evitar que aquesta transició poguera ser font d'ansietat per la por a allò

desconegut, tant per l'alumnat com per als pares. A més es assessorarà, informarà i formarà a les famílies, sobretot a les més desfavorides.

- El tercer document el constitueix el "Document sobre Convivència i gestió de conflictes", on es posen les bases perquè considerem que del conflicte es pot aprendre i per això puguem educar els alumnes no només en mètodes que sols ens ajudin a resoldre els conflictes que puguin sorgir en el nostre dia a dia, sinó que, també, ens servisca per inculcar estratègies de resolució que puguin ser incorporades a la vida adulta dels nostres alumnes.
- El quart document, "Document sobre Coordinació Curricular", el constitueix un seguit de matrius que versen sobre els blocs de continguts de les assignatures instrumentals, els aspectes metodològics i didàctics, i els estratègies i criteris d'avaluació. La seva finalitat consisteix a facilitar la continuïtat i millora en la progressió de l'acció educativa entre els centres d'educació primària i de secundària, de manera que s'estableixen els continguts bàsics de cada bloc de continguts, en el supòsit de primària els que hagin estat impartits i en el supòsit de secundària els que consideri previs bàsics per a la continuïtat curricular. Així com, un mateix procediment per als recursos didàctics i per a les estratègies d'avaluació.

Finalment, s'inclou un apartat sobre seguiment, avaluació i revisió del pla, que ens permeti afegir o eliminar al pla, tots aquells elements que l'experiència ens indiquin que puguin millorar el present pla.

2.- **COMISSIÓ DESENVOLUPAMENT COMPETÈNCIAL**

2.1.- **EL TRÀNSIT EDUCACIÓ PRIMÀRIA A SECUNDÀRIA**

Objectius generals:

- Facilitar una transició fluida i còmoda de l'alumnat.
- Facilitar un procés d'acollida i integració en el institut que previnga situacions personals d'inadaptació, ansietat o baix rendiment escolar.
- Facilitar un adequat grau de comunicació entre els centres i les famílies.
- Coordinar les actuacions tutorials entre els centres de Primària i Secundària.
- Adoptar de manera ràpida i ajustada les mesures oportunes d'atenció a la diversitat entre etapes.

Objectius amb relació a l'alumnat:

- Afavorir el coneixement de sí mateix, de les seues capacitats, interessos i motivacions.
- Informar els alumnes sobre l'estructura del Sistema Educatiu.
- Proporcionar al alumnat de Primària, informació sobre l' ESO.
- Propiciar el coneixement del Institut: dependències, aules, horaris, normes i professorat.
- Facilitar informació sobre las distintes opcions acadèmiques.
- Iniciar a l'alumnat en el coneixement del mon laboral.
- Afavorir l'acollida, per part dels alumnes d' ESO dels alumnes de nou ingrés en Institut.

Objectius amb relació a les famílies:

- Informar a les famílies sobre la estructura del Sistema Educatiu i la nova etapa.
- Proporcionar informació sobre els IES de la zona, la matriculació, l'oferta educativa, etc.
- Propiciar el coneixement de l'IES: organització, funcionament, normes, recursos que ofereix...
- Afavorir la continuïtat amb les relacions famílies-centre educatiu en esta nova etapa.

Objectius amb relació al professorat i els centres

- Incloure el programa de transit en els documents de planificació dels centres tant de Primària como de Secundària.
- Coordinar el desenvolupament del programa de transit entre els centres de Primària i de Secundària: professionals implicats, calendari, documentació...
- Proporcionar informació i materials als tutors de Primària i Secundària, per tal de desenvolupar les activitats amb l'alumnat.

- Promoure la coordinació entre el professorat de Primària i Secundària en els projectes curriculars en especial aquells referits als àmbits de Llengua i Matemàtiques.
- Afavorir el traspas d'informació i documentació de l'alumnat de nou ingrés i de l'alumnat amb NEAE garantint la major continuïtat possible de l'atenció educativa específica i especialitzada.
- Establir pla de coordinació, entre els SPES, col·legis i IES per tal implantar i generalitzar el Programa de Transició.

2.2.- MARCO DEL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL DE AMBDUES ETAPES.

Per tal de donar continuïtat al treball tutorial entre els CEIPs i l'IES adscrit, cal encetar des del 3r cicle de primària una tasca adreçada a l'incorporació a la secundària.

Aquest treball s'iniciaria en 5é de primària al llarg del primer trimestre, amb l'elaboració de les normes de classe i el coneixement per part de l'alumnat del RRI i de la normativa específica de cada centre en matèria de transport (si n'hi ha), menjador, eixides de treball, normativa d'ús de aparells de telefonia mòbil i multimèdia, etc.

Tanmateix es continuarà i s'aprofundirà el desenvolupament de l'autonomia en el treball i les tasques escolars a casa, ja iniciada en cicles anteriors.

Al començament del curs 6é, s'inclourà la projecció del treball de l'etapa de la primària cap a la secundària, tant a nivell de famílies (reunions de principi de curs) com en l'àmbit de la classe.

Cap al tercer trimestre, s'explicarà a l'alumnat de 6é el proper pas de canvi d'etapa educativa. S'incidirà en que s'ha de produir un pas que té més de transició que de salt.

A l'iniciar el 1r d'ESO, s'explicarà a l'alumnat les característiques del nou centre, el RRI, i la normativa específica tocant a l'horari d'entrades i eixides, disciplina, eixides de treball, noves tecnologies, etc.

En la reunió de principi de curs amb les famílies, els tutors donaran aquesta informació de forma clara i precisa, tractant de resoldre els dubtes i l'inquietut que puguen generar el canvi d'etapa educativa.

De forma esquemàtica:

TEMPS	AMB FAMÍLIES	AMB ALUMNAT	INTERCENTRES
1r trim. 5é	Reunió principi de curs	El·laboració normes classe, explicació RRI, normatives...	Comunicació de novetats i variacions en el PAT de cada centre
2n trim. 5é	Entrevistes personals	Treballar la autonomia de les tasques escolars. Resolució de dubtes	
3r trim 5é	Entrevistes personals	Aprofundir en la autonomia de les tasques escolars. Resolució de dubtes	
1r trim. 6é	Reunió principi de curs. Informar del futur canvi d'etapa Lliurament de Document informatiu " <i>característiques de la adolescència</i> " per a les famílies.	Informar del futur canvi d'etapa. Augmentar l'autonomia de les tasques escolars al centre i a casa Intercanvi de treballs plàstics dels alumnes de 6é i 1r ESO, per a l'exposició pública als diferents centres, aprofitant una diada cultural.	Comunicació de novetats i variacions en PAT de cada centre. Establir el calendari de reunions de coordinació i seguiment de l'alumnat de 6é i 1r ESO. Coordinació Equips Directius. Coordinació orientadores i caps estudi del CEIP i l'IES sobre programes de acció tutorial (pla d'acollida, hàbits de estudi, orientació acadèmica..).
2n trim. 6é	Entrevistes personals Reunió	Breu explicació del diferent nombre de matèries de cada	Previsió de recursos necessaris per alumnat amb NEE

<p>2n trim. 6é</p>	<p>informativa de l'orientador/a del CEIP sobre la nova etapa.</p> <p>Dossier: "Caminant cap a l'ESO"</p>	<p>etapa</p> <p>Pluja d'idees. <i>Què sabem de la ESO?</i> (similitud i diferències en les etapes) "la transició".</p> <p>Visionat d'una pel·lícula realitzada per l'alumnat de 1º ESO de com és un dia a l'IES</p> <p>Xerrades : "Caminant cap a l'ESO"</p> <p>Qüestionari elaborat amb la finalitat de parlar i debatre <i>com serà el nou IES?</i></p> <p>Qüestionari sobre matèries de ESO.</p>	<p>Coordinació del Departament d'Orientació amb SPE i/o els centres adscrits.</p> <p>Reunió per a revisar les proves de competències curriculars.</p>
<p>3r trim. 6é</p>	<p>Entrevistes personals</p> <p>Entrevistes personals orientadora SPE i famílies ACNEE.</p>	<p>Xerrades per part d'antius alumnes sobre l'ESO.</p> <p>Proves finals.</p> <p>Visita guiada per l'institut i realització un taller pràctic al laboratori.</p> <p>Assignació de "Cicerone" (alumne de primer cicle que narrarà les seues experiències de adaptació al centre)</p>	<p>Reunions de tutors</p> <p>Reunió orientadores i professorat implicat amb ACNEAE i traspas d'informació a l'equip docent de 1º de ESO.</p> <p>Reunió dels tutors/es de cada curs per a intercanviar informació.</p> <p>Recollida d'informació del CEIP per tal d'elaborar agrupaments, tallers, optatives...a l'inici de 1r ESO.</p>

<p>3r trim. 6é</p>		<p>Realització de proves de competències curriculars.</p> <p><i>Qüestionari sobre expectatives a l'IES (temor, dubtes, mites...).</i></p>	<p>Sessions de coordinació respecte als continguts de les matèries instrumentals.</p> <p>Realització i lliurament de informes per part dels tutors de 6º.</p> <p>Actualització d'informes psicopedagògics i de compensatòria per part de l'orientador de SPE al canvi d'etapa.</p>
<p>1r trim ESO</p>	<p><i>Carta de benvinguda a les famílies.</i></p> <p>Reunió principi de curs. Informar canvi d'etapa, diferències i normativa. (<i>dossier per a famílies</i>)</p> <p>Entrevistes inicials amb les famílies per part del departament d'Orientació.</p> <p>Proporcionar informació a través de la pàgina web a les famílies.</p> <p>Facilitar informació sobre el procés d'integració i adaptació al IES.</p>	<p>Jornada de portes obertes per alumnes i família.</p> <p>Activitats d'acollida.</p> <p>Activitats i dinàmiques de cohesió de grup.</p> <p>Repartir <i>guia de l'alumne</i>.</p> <p>Orientació individual ACNEE.</p> <p>Detecció de possibles alumnes amb NEE no avaluats a Primària.</p> <p>Sessions d'avaluació zero i inicials.</p>	<p>Establir el calendari de reunions de coordinació i seguiment de l'alumnat de 6é i 1r ESO.</p> <p>Sessions de coordinació per a garantir la continuïtat de programacions (caps de departament i coordinadors de cicle).</p> <p>Comunicació al professorat de les mesures de atenció a la diversitat; ACIS, ACI...</p>

<p>2n trim. 1r ESO</p>	<p>Reunió seguiment tutors- família.</p> <p>Reunions de seguiment Departament d'Orientació- famílies.</p> <p>Proporcionar informació a través de la pàgina web.</p>	<p>Publicació d'articles i/o fotos de les activitats d'acollida en el periòdic o en la pàgina web de l'institut.</p> <p>Activitats específiques de tutoria.</p>	<p>Seguiment de l'alumnat de 1r amb tutors de 6é de Primària.</p>
<p>3r trim. 1r ESO</p>	<p>Entrevistes personals del D.O i tutor amb famílies d'alumnes que han presentat dificultats per tal de fer una valoració general i anar dissenyant l'itinerari educatiu més adient</p>	<p>Activitats específiques de tutoria.</p> <p>Realització d'un documental "<i>un dia a l'IES</i>" que visionaran els alumnes de 6é al 1r trimestre de 6é</p>	

2.3.- ACTIVITATS D'INFORMACIÓ I ASSESSORAMENT

Tocant a l'alumnat:

- Formació en tècniques d'estudi.
- Taller "canvis pubertat".
- Aceptació de les normes el·laborades a partir dels òrgans establerts (consell escolar, assemblea de classe...)
- Capacitat autònoma de treball.

Tocant al professorat:

- Tècniques d'estudi.
- Dinàmica de grups
- Treball en equips.

2.4.- INTERCANVI INFORMACIÓ ALUMNAT N.E.S.E., PROPOSTES D'ACTUACIÓ I PLANIFICACIÓ DE PROGRAMES DE DESENVOLUPAMENT COMPETENCIAL I ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.

L'equip de professionals que atés a l'alumnat amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu en primària realitzarà un estudi final de cada alumne i lliuarà a l'equip de professional del centre d'ESO els resultats en forma de graella i comentari annexes, junt a la resta de documentació que marca la legislació vigent.

Equips: P.T., A.LL, orientador, educador.

Es realitzaran dues reunions dels equips de primària i secundària: una al llarg del primer trimestre i un altra en el tercer trimestre.

- Primer trimestre:
  - Coneixement de cadascú dels alumnes de primària amb NESE (NAC, atenció PT, A.LL, Educador...)
  - Establiment dels objectius mínims i màxims de forma individual

- Tercer trimestre:
  - Revisió del objectius i anàlisi del grau de consecució dels mateixos.
  - Resultats dels programes aplicats.
  - Propostes de treball per a la secundària.

TRASVASE DE INFORMACION CONFIDENCIAL
DESDE LOS CENTROS DE PRIMARIA A LOS IES.

Don/Doña _____, orientadora del _____, que atiende el CEIP
_____ de La Vila Joiosa, hago entrega a
orientador-a del IES "La Malladeta" de La Vila Joiosa, con el visto bueno de la Directora, del
estadillo sobre **"PREVISION DE NEE"**

En _____, a de _____ de 2011

Fdo.:
DIRECTOR DEL CEIP

Fdo.:
ORIENTADOR-A DEL SPE A-05

Fdo.:
ORIENTADOR-A DEL IES

CEIP _____

LOCALIDAD LA VILA JOIOSA

PROFESIONAL _____

SPE A.05 -ALTEA

PREVISIÓN DE ALUMNOS CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOYO EDUCATIVO PARA EL CURSO ESCOLAR 201 - 201 _____

Nombre -Apellidos NIA	Fecha nacim	Nivel	Curs rep	A.C.I (1)*	N.A.C.	Medidas Refuerzo (2)*	Áreas adaptadas o reforzadas	*Tipo de n.e.e. Diagnóstico	Propuesta de recursos para el curso próximo	FECHA ULTIMO INFORME	FECHA DICTAMEN

Este listado es CONFIDENCIAL y sólo tiene por objetivo el trasvase de información de E. Primaria a E. Secundaria

(1) * Indicar Temporal (T) o Permanente (P) (2) * P.T. / A.L / Ed. /F. / Otros (Bienestar Social, USMI...)

La Vila Joiosa, de de _____

Fdo.:
DIRECTOR-A DEL CEIP

Fdo.:
ORIENTADOR-A DEL SPE A-05

Fdo.:
ORIENTADOR-A DEL IES

3.- **ASSESSORAMENT I FORMACIÓ PER A PARES I MARES.**

Al llarg del curs escolar realitzaran una sèrie d'activitats d'informació, assessorament, i formació a desenvolupar pels departaments d'Orientació, serveis psicopedagògics escolars i/o gabinets psicopedagògics autoritzats, junt amb les jefatures d'estudis dels centres i els representants de les associacions de mares i pares.

ESQUEMA GENERAL DEL PROCÉS DE TRANSICIÓ D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A L'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA.

ACTIVITATS	QUAN	LLOC	RESPONSABLE	IMPLICATS	COM	RECURSOS
1- Xerrada informativa als pares de 6é d'EP sobre el tema: característiques de l'etapa evolutiva.	Març Abril	CEIPS	Psicòlegs i Orientadors.	Cap d'estudis Psicòlegs Orientadors Tutors de 6é.	Reunió en gran grup amb els pares dels alumnes de 6é curs d'EP en cada centre.	Presentació i dossier respecte al tema.
2- Xerrada informativa als pares de 6é d'EP sobre el tema: Característiques de l'etapa educativa i de l'organització dels IES.	Principi de maig	CEIPS	Coordinador Això i/o Cap d'estudis	Directors del CEIP, orientador de l'IES, Coordinador D'ESO, Cap d'estudis.	Reunió en gran grup amb els pares dels alumnes de 6é curs.	Presentació fulls i fullets informatius dels IES.
3- Jornada de portes obertes per als pares.	Maig	IES	Vicedirector IES	Director, vicedirector, cap d'estudis i departaments didàctics de l'IES. Cap d'estudis i	Visita guiada per dependències del centre i participació activitats.	Elements propis de les dependències a visitar.

				tutors alumnes de 6é EP.		
4- Planificació acció tutorial . Incloure en el pla d'acció tutorial dels centres que siga encarregada la CCP	Abans de maig	IES i CEIPS	CCP (IES) i CCP (CEIPS)	CCP (IES) i CCP (CEIPS)	Reunió tutors de 1r ESO i CCP (CEIPS).	Document procés de transició.
5- Entrevista individual tutor-família.	Abans de l'avaluació inicial	IES	Cap estudis IES	Tutors alumnes de 1r d'ESO. Famílies. Alumnes	Entrevista individual amb famílies. Concertar per carta. Celebrar diverses entrevistes individuals al dia.	Full d'arreglada de dades. Guió desenrotllament entrevista.
6- Entrevista individual entre l'orientador i la família en casos puntuals.	Setembre setmana anterior començament jornada lectiva.	IES	Cap estudis IES	Orientador amb Famílies i Alumnes 1r d'ESO.	Entrevista individual amb famílies. Concertar per carta.	Full d'arreglada de dades. Guió desenrotllament entrevista.
7-Junta d'avaluació inicial.	Mes d'octubre-novembre.	IES	Cap estudis IES	Cap estudis, Tutor grup, Professors àrea i Orientador.	Transmissió informació i valoració inicial. Presa de decisions.	Full registre alumnes. Acta sessió.

4.- CONVIVÈNCIA I GESTIÓ DE CONFLICTES

4.1.- INTRODUCCIÓ.

La següent part del Pla de Transició arreplega la posada en pràctica de les ferramentes estudiades durant el Seminari sobre Resolució de conflictes realitzat en l'IES La Malladeta (Vilajoiosa) entre els mesos d'Abril i Maig del curs 2010-2011.

En la societat actual els conflictes són constants i les nostres escoles no són una excepció. Diàriament quan ens servim del reglament intern dels nostres centres educatius per a gestionar conflictes, sancionant aquelles conductes que són contràries a les normes de convivència, tenim en compte que únicament estem abordant una xicoteta part de cada un d'ells, la punta de l'iceberg. Així perquè, és important ressaltar que hi ha tota una gran massa de gel submergida que quedaria sense explorar i que si no es té en compte, per molt que resolguem puntualment una mala conducta, esta pot tornar a emergir en superfície en un breu espai de temps.

És per això, que a les escoles Dr. Esquerdo, Mare Nostrum, Hispanitat i Malladeta volem donar un pas mes, i analitzar els conflictes en la seua totalitat, tenint en compte no sols les conductes visibles per tots, sinó també les actituds i les contradiccions que han desencadenat les dites conductes.

A més, creiem que el conflicte en si no és ni positiu ni negatiu, són les maneres d'abordar aquest conflicte les que el converteixen bé en negatiu bé en constructiu i, inclús, pedagògic.

És per això, que considerem que del conflicte es pot aprendre i per esta raó volem educar als alumnes no sols ens mètodes que només ens ajuden a resoldre els conflictes que puguen sorgir en el nostre dia a dia, sinó que, també, ens servisca per a inculcar estratègies de resolució que puguen ser incorporades a la vida adulta dels nostres alumnes i alumnes.

És en aquest últim aspecte, en el que farem insistència al llarg d'aquest programa de transició a l'aspecte de convivència, prenent com a base epistemològica el projecte d'educació en resolució de conflictes en l'àmbit escolar "**SABONA**". El dit projecte, impulsat des de uns quants centres educatius noruecs, esta basat en el mètode *Transcend* del professor Johan Galtung, i s'aplica en el centre escolar en el seu conjunt i hauria d'expandir-se a la comunitat, i actuar sobre la transformació de les actituds davant del conflicte per part de tots els membres de la comunitat escolar.

4.2.- OBJECTIUS:

- Establir les bases d'una cultura de pau en la localitat de la Vila Joiosa.

- Marcar unes pautes de convivència i resolució de conflictes des de que els alumnes són xicotets fins als 16, com a mínim, i mantindre'ls tota la seua educació per a afavorir el seu aprenentatge, la continuació de les tècniques, i la seguretat i confiança del propi alumne al aplicar-les.
- Facilitar la reflexió sobre la seua conducta contrària a les normes de convivència del centre, el comportament en determinats conflictes i sobre com a afecta tot això bé al desenrotllament de les classes, bé al seu relació amb la resta de persones involucrades en el conflicte (professorat, companys del centre...).
- Possibilitar que l'alumnat aprenga a responsabilitzar-se de les seues pròpies accions, pensaments, sentiments i comunicacions amb els altres.
- Contribuir a desenrotllar actituds cooperatives, solidàries i de respecte.
- Possibilitar que l'alumnat es senta competent emocionalment i en la realització de certes tasques.
- Reconstruir i afavorir la seua autoestima i autocontrol.
- Ajudar l'alumnat a adquirir una bona disposició cap a les tasques escolars.
- Resoldre els conflictes de manera pacífica des del diàleg i la reflexió.
- Compensar les deficiències que impedeixen la integració escolar de part de l'alumnat.
- Educar per a la vida, potenciant les relacions interpersonals de l'alumnat, és a dir, per a la seua integració satisfactòria en la comunitat.
- Millorar la vida acadèmica i personal de l'alumnat.

4.3.- CRITERIS DIDÀCTICS:

- Respectar la vida.
- Rebutjar la violència.
- Compartir amb els altres.
- Escoltar per a entendre i aprendre.
- Resolució de conflictes de forma pacífica.
- Redescobrir la solidaritat.

4.4.- ENCARREGATS DE LA FORMACIÓ:

La formació en aquest programa hauria de ser duta per tota la comunitat educativa del centre como diu el proverbi: “Per a criar un xiquet fa falta una tribu sencera”.

S'ha de ressaltar el paper de la directiva dels centres educatius de les escoles que afavoriran el manteniment d'aquest programa, controlaran que el programa no es desvirtue, actuaran segons la filosofia SABONA, faran per a que el nou professorat estiga assabentat d'aquest programa.

Els mestres de l'alumnat i sobretot els tutors i tutores seran els formadors directes dels alumnes, els explicaran aquesta metodologia, la utilitzaran en el dia a dia, i animaran als estudiants a utilitzar-la, ja que el soroll dels nostres actes no deixa oir les paraules que diem.

També es pot tindre en el centre educatiu un equip de mediació i convivència, o pareguts, que ajuden a la directiva i professorat en les seues funcions.

4.5.- CONCEPTES BÀSSICS DE SABONA:

•**Anàlisi del conflicte. El ABC del conflicte.**

L'alumne sempre serà acollit amb un dialogue que possibilita la comprensió, per la seua banda, dels objectius que persegua i els mitjans emprats per a aconseguir-los com diferents àrees d'acció, ja *que conflicte no és persones incompatibles, sinó incompatibilitat de metes* (Johan Galtung).

És per això, per la qual cosa començarem a buscar la contradicció (C) produïda per un xoc de metes, (la purna que encén el foc), la qual provoca tota una sèrie de sensacions i pensaments negatius, una **actitud** (A), que al seu torn li porta a justificar una **conducta inadequada** (B) que es manifesta externament (fum) i que és la que nosaltres percebem o jutgem.

Per a no tractar la reacció “el fum” com si fóra "el foc" i tindre una comprensió bàsica del conflicte que se'ns presente, ens valdrem del triangle de l'**ABC**, diagrama que pot ajudar-nos a separar els mitjans dels fins; el comportament dels pensaments/sentiments, i inclús a identificar el punt de col·lisió de les metes.

Amb aquest objectiu, hem preparat un protocol d'anàlisi de conflictes en què se inclouen tota una sèrie de preguntes orientatives que faciliten el dialogue mestre-alumne/a seguint el triangle ABC:

•**Vèrtex B (conducta)**

- 1) *Descriu el que ha ocorregut:*
- 2) *Què vaig fer jo? Què vaig dir jo?*

•**Vèrtex A (actitud)**

- 3) *Què pensaves o senties per a actuar d'eixa manera? Et senties enfadat, amenaçat, trist, només, rebutjat, avorrit (...)?*
- 4) *I per què et senties enfadat / amenaçat / trist / solo / rebutjat / avorrit?.*

•**Vèrtex C (contradicció)**

Arribats a aquest punt l'alumne/a haurà expressat les seues emocions i justificat la seua conducta. Ara procurarem saber quina és la causa d'un estat d'ànim que li ha portat a justificar una actitud i al seu torn una mala conducta, quedant en mà del mestre la cerca de la contradicció.

Perquè quede mes clar, posem un exemple:

Exemple 1a

Un alumne es nega a assentar-se junt amb els seus companys a l'aula per a dur a terme una activitat de grup, tampoc vol traure el material necessari per a seguir la classe. El professor/a li recrimina la seua actitud i aquest respon de molt males maneres, per la qual cosa és expulsat de l'aula i enviata comparèixer davant de la direcció del Centre. La mala conducta queda clara (**B**), i per això va a ser sancionat, però no hem resolt el problema si no tractem de veure que sentia per a actuar d'eixa manera i el per que del seu negatiu estat d'ànim. Així, després de preguntar-li, l'alumne comenta que estava trist i espantat (**A**) i la causa de tot això se devia al fet que segons comenta el volia estar tranquil perquè té problemes a casa (maltractament de son pare cap a sa mare). Ací és on anem arribant a la contradicció (**C**), no havent resultat difícil que l'alumne comente per damunt alguns dels seus problemes a casa, sentint-se inclús alliberar-lo per fer-ho. El següent pas, que veurem en l'apartat posterior, (Mètode *Transcend*) ens portara a fer-li reflexionar sobre les seues metes, estar tranquil i que les coses a casa vagen bé, les quals són bones i legítimes, però no els mitjans emprats per a aconseguir-les.

Junt amb la capacitat d'intuïció de cada mestre, podem suggerir algunes preguntes per a aconseguir que l'alumne/a facilite la busca de la contradicció (C), depenent de la casuística particular de cada cas:

- 5) *Com és la classe/institut de què t'agradaria ser part? Què impeditx que siga així?*
- 6) *Com t'agradaria que fóra la teua relació amb els professors i els companys? Què impeditx que siga així?*
- 7) *Què volies aconseguir amb la teua conducta?*
- 8) *Com volgueres que fóra el teu pas per l'escola?*
- 9) *Finalment, imagina que demà serà un dia perfecte per a tu i descriu com seria; Què hi hauria en eixe dia que no hages trobat hui?*

•Protocol de Resolució de conflictes (Transcend).

A) En aquest punt, tenint clares les metes que persegueix l'alumne/a, hem d'analitzar amb ell la legitimitat **de les metes** i **dels mitjans** que hi ha emprat. Per a això proposem l'activitat següent:

4.6.- CARTOGRAFIA:

Escriu en la següent taula allò que desitjaves fer o aconseguir abans de la teua "mala conducta", és a dir els objectius (metes) comentats anteriorment i després pensa en el que vas fer (mitjans) per a aconseguir eixe important objectiu.

	PARTS	METES	LEGITIMIDAD		MEDIS	LEGITIMIDAD	
			+	-		+	-
A							
B							
C							
D							

4.7.- LEGITIMITAT:

A continuació, veurem si tant els teus objectius com els mitjans que has emprat són positius (legítims) o negatius (il·legítims). Per a això tindrem en compte en quina mesura afecten tots els membres de la comunitat educativa que conviuen en el nostre Centre. Ha de tindre en compte els criteris de legitimitat fonamentals que apareixen a continuació en orde d'importància:

•DIGNITAT:

LEGÍTIM	NO LEGÍTIM
Es respecten:	Pots produir:
La vida i la supervivència de les persones. El benestar de les persones. La llibertat de les persones. La identitat de les persones. (Respecte el dret de les persones a ser com vulguen ser)	Mort Malestar en les persones. Repressió. Alienació. (No respectes la personalitat d'una altra persona)

•ELS DRETS HUMANS.

•LES LLEIS / NORMATIVA DE CENTRE

Finalment, acaba de completar la taula on vas escriure les teues metes i els mitjans emprats indicant quins d'ells són legítims i quins no.

S'hauria de tindre en compte que la major part de les metes que busquen els nostres alumnes/as són bones o legítimes, és a dir que poden estar en el seu dret de desitjar coses o voler fer coses, encara que possiblement els mitjans que empren per a aconseguir-los no són adequats.

Seguint l'experiència de Johan Galtung, la gran majoria de metes que perseguixen són positives, ja que estan relacionades d'aconseguir:

A) Acceptació

Justícia

Seguretat

Ser valorat

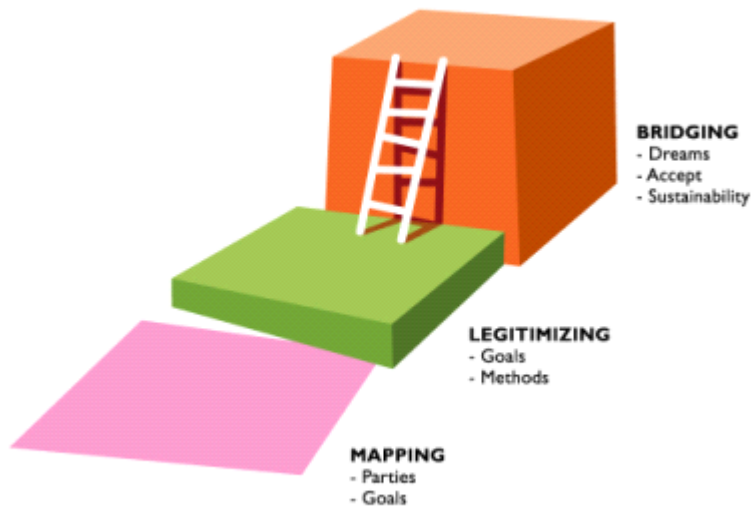
B) En el cas que la seua meta siga legítima, però el mitjà emprat per a aconseguir-la no ho siga, hem de plantejar-li que **RECONEGA EL DANY CAUSAT**:

En conclusió: és just actuar així per a aconseguir la meua meta?; És probable que algú s'haja ofès per la solució que he adoptat?

C) TENDIR PONTS:

Una vegada abordada tant la cartografia com la legitimació, l'alumne/a està preparat per al procés de pont, on el repte és visualitzar una situació / futur / solució que és capaç de contindre tots els objectius legítims. La **creativitat** és molt necessària en aquest procés, ja que l'objectiu és trobar solucions noves i inesperades.

No estem perseguint la solució correcta, sinó un gran nombre de bones idees que crearan una orientació per al futur.

En el cas d'estar tractant un conflicte entre dos o més parts, serà en aquest punt quan els ajuntem en la taula després d'haver treballat per separat tot l'anterior. Amb això tractarem de que empatitzen l'un/a amb l'altre/a escoltant-se en l'anàlisi de la cartografia / legitimitats; i que busquen una solució comuna junts.

Arribats a aquest punt pensarem què podries fer per a resoldre esta situació en el futur sense danyar a ningú.

PLUJA D'IDEES

Si fera...	Danyaria a algú?	Llavors, em sentiria...

Exemple 1b:

Reprement el cas de l'alumne que ha sigut expulsat per no voler treballar en classe arribant a insultar el seu professor; Una vegada analitzat el conflicte amb el triangle **ABC**, i trobar les contradiccions que han provocat unes emocions i unes conductes inadequades, li demanarem que òmpliga la cartografia amb les seues metes o desitjos i amb els mitjans emprats per a aconseguir-les. A continuació, li farem analitzar si estes són legítimes o no.

L'alumne escriu que les seues **metes** eren estar tranquil en l'institut després d'allò que

s'ha viscut a casa, i per descomptat que tot s'arregle entre els seus pares per a tornar a la normalitat. Observa que les seues metes són legítimes, ja que no van en contra de la dignitat, els drets humans i les lleis.

Passem a analitzar els **mitjans** emprats, no col·laborar i no treballar, rebel·lar-se davant del que li indica el seu professor i procedir a l'insult. De seguida, el nostre alumne observa com no col·laborar suposa el malestar del grup amb què realitzaria una activitat, a més d'empitjorar el seu propi, ja que si no col·labora i no treballa no aprovarà i disgustarà inclús més als seus pares; No acceptar l'autoritat del seu professor i insultar-li suposa el malestar per part del docent a qui s'ha enfrontat, a més de ser falta greu segons la normativa de Centre (Lleis). Per consegüent l'alumne observa que els mitjans emprats no són legítims i pensa que ha de demanar disculpes a les persones a qui ha causat dany.

A continuació passem a tendir **ponts**, és a dir a buscar idees creatives de futur que li ajuden a suportar els seus problemes en la mesura que siga possible, i per tant, a aconseguir els seus objectius. Dins d'este procés complex, arriba a la conclusió que si no pot concentrar-se en l'aula, pot dirigir-se al seu professor, o a qualsevol membre de l'AC o equip directiu per a desfogar-se, sense necessitat d'enfrontar-se a ells, i inclús fer un esforç per atendre, o almenys per estar distret amb el que es fa en la classe, sense danyar a ningú, inclòs a ell mateix.

“Les coses en ma casa no s'arreglen, però almenys al matí en l'institut tindrè el meu xicotet espai allunyat dels mals rotllos de casa, la meua ment descansarà i s'evadirà dels problemes externs, tindrè la "normalitat"o rutina que necessite, i a més sentiré que hi ha gent que em vol ajudar, que puc aprendre a suportar esta càrrega i que tinc els meus amics i companys per a expressar tot el que sent”.

D) UNA ALTRA ALTERNATIVA PER A LA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Una altra forma de plasmar tots els elements anteriors és per mitjà de les estores classificadores (***SORTING MAT***). Es tracta d'un instrument pràctic per a buscar les possibles eixides (els ponts), amb el que es pretén visualitzar millor el mapa d'un conflicte.

	NEGATIVO	POSITIVO
FUTURO	<p>4</p> <p>SOMBRAS EN EL FUTURO</p> <p>lo malo en lo bueno</p>	<p>1</p> <p>FUTURO CONSTRUCTIVO</p> <p>los sueños</p>
PASADO	<p>2</p> <p>PASADO PROBLEMÁTICO</p> <p>los problemas</p>	<p>3</p> <p>PASADO POSITIVO</p> <p>lo bueno en lo malo</p>

En este cas les preguntes orientatives que portaríem a acabe serien les següents:
 Com t'agradaria que fóra el futur?, descriu-ho. (Sons).
 Què hi ha en el passat que t'ha fet sentir-te malament?, descriu-ho. (Ferides)
 Hi ha quelcom bo en el passat que pugues salvar?, descriu-ho. (Enyorances)
 Respecte al teu futur ideal, hi ha quelcom que t'espante? (Amenaces)

Este procés, tan emocional, cal fer-ho les voltes que siguen necessàries perquè aflore tot. En el cas de ser dos parts a tractar en un conflicte es farà primer amb cada part per separat, i després, es podrà fer amb les parts conjuntament. Segons Galtung, el major inconvenient ací és la dificultat de trobar paraules per als sons (per a *les queixes tenim enciclopèdies*) o els bloquejos per pressió interna o externa.

Exemple 2:

Ens trobem davant d'un alumne de 1º d'ESO que és expulsat tots els dies de l'aula per disruptió, alguna baralla lleu amb companys i per contestar inadequadament els seus professors. Este és castigat sense recreació sistemàticament en el banc situat enfront de la Direcció Del Centre, junt amb la consegüent comunicació a la seua família com a mesura correctora. La situació s'enquista, ja que no se soluciona el problema i la directiva del Centre comença a plantejar-se l'obertura d'un expedient disciplinari per acumulació de males conductes.

En este punt decidim derivar-ho a l'Aula de Convivència, ja que les sancions convencionals no estan resolent la seua constant mala conducta. L'obertura d'un expedient disciplinari comportaria la negació del seu dret a assistir a l'institut durant un període de temps, la qual cosa significaria que es despenjaria encara més de les assignatures, a més de tractar-se d'un xiquet de 1er curs a què hem d'atendre durant, almenys, els tres anys següents, per la qual cosa nostres mitjans (expulsió) serien contraris als nostres objectius (inclusió).

Així, doncs comencem a treballar amb ell per mitjà de les estores classificadores (**SORTING MAT**).

-En primer lloc, **haurà de** posicionar-se en la part 1 de l'estora, el Futur **Constructiu**, els sons. Allí ens presenta que el seu futur ideal seria estar rodejat d'amics tant en classe com en les recreacions, ser un dels més populars de l'institut i poder traure's el títol de secundària.

-A continuació ens dirigim cap al costat oposat, el punt número 2, el Passat **Problemàtic**. Allí ens comunica que els seus companys es fiquen amb ell i l'insulten, que s'avorrix en les recreacions perquè està només, que és l'últim de la classe a ser triat a l'hora de crear grups per a treballar conjuntament, que els professors li tenen mania i sempre li marmolen a ell i que està fart de que li diguen que és un replicador.

-En tercer lloc, li preguntem si hi ha quelcom bo en el passat que pugui salvar, (part 3, Passat **Positiu**), al que ens respon que a vegades es troba bé en les recreacions quan algunes companyes li deixen estar amb ell, que un dia el professor li va donar l'enhorabona pel treball que havia fet per a l'assignatura; i que quan està castigat en el pati junt amb els xics més populars de l'institut es diverteix.

- Por última, ens dirigim cap aquells aspectes que li generen por a l'hora d'imaginar el demà. (part 4, les ombres **en el futur**). La resposta és que reconeix que si seguix així no aprovarà cap assignatura i repetirà, que els professors la poden prendre amb ell a causa de la fama que s'ha creat, i que si li obrin un expedient els seus pares es van a disgustar molt i li van a marmolar severament; També mostra preocupació perquè seguisquen ficant-se amb ell, a pesar que intente ser l'amic dels més "durs" en el pati de castigats.

Arribats a este punt, ja posseïm suficients dades per a treballar amb ell. Se li animarà a passar per cada costat de l'estora les vegades que siguin necessàries, fins que trobe els mitjans apropiats per a aconseguir les seues metes de futur.

Orientativament, podem apuntar que l'alumne començaria novament pel punt inicial, és a dir pel seu Futur ideal, però tenint en compte allò que va veure en les ombres que poden impedir la consecució de les seues metes. Ací reconeixeria que potser ser el més popular de l'institut li pugui ocasionar més problemes, per la qual cosa es conformaria de tindre un o dos amics de veritat, ja que els que troba en el seu castic de les recreacions fora d'allí no li fan cas. Sense donar-se compte ha visualitzat la legitimitat de les seues metes i ha passat a tindre en compte eixe passat problemàtic que li pot impedir complir els seus sons d'aprovar, de ser acceptat i de tindre amics, plantejant-se que potser els mitjans usats no són els correctes. El Passat positiu li orienta feia l'adopció de mitjans legítims com repetir allò pel que va ser valorat en classe, observar com es va relacionar amb la gent que de vegades li accepta i tractar d'aplicar-ho en la busca d'amics, i inclús comptar fins a 10 abans de contestar a algú per a no ficar la pota.

En resum, l'alumne a poc a poc ira albirant l'eixida creativa al problema que li ha portat a la vora de l'expulsió cautelar del Centre.

4.8.- COMPROMÍS A ADOPTAR PER L'ALUMNE/A

El final del treball se centra en que els alumnes/as assumisquen compromisos com a mitjà per a evitar sancions i dotar-los d'un pla en actiu que entrene la seua força de voluntat, capacitat d'automotivació i perseverança (Vaaixò-ho Orts, J.; 2007).

Perquè siga eficaç, el compromís ha de ser de fàcil seguiment, no convé forçar la seua aplicació si no es veu una clara intenció de complir-ho, cal reforçar els èxits parcials que es vagen aconseguint, i en el cas d'haver-hi alguna fallada parcial, haurem d'animar a

perseverar. No obstant si es detecta una actitud negativa es detindrà la seua aplicació i es passarà a la diligència de mesures sancionadores per part de la Direcció Del Centre.

Quant al document del compromís, hem tingut en compte les següents parts per a la seua elaboració:

En primer lloc, l'alumne haurà **d'ASSUMIR** la seua responsabilitat, tenint en compte allò que s'ha dialogat durant el procés de resolució del conflicte en el que es referix al reconeixement de la mala gestió duta a terme per la seua banda.

En segon lloc, l'alumne haurà de **CONCRETAR** on estava ubicat el conflicte analitzant al llarg de la seua estada en l'AC (metes, mitjans...), consolidant el procés d'anàlisi dut a terme.

En tercer lloc, a fi de desfer i reparar el dany causat, l'alumne/a es compromet a **CANVIAR**, assumint les solucions creatives de futur treballades anteriorment.

Finalment, es firmarà el compromís que garantisca que no tornarà a succeir, i se li demanarà que s'impose mesures sancionadores davant del seu hipotètic incompliment. I **SI NO?**

Per a poder mostrar als alumnes diverses tècniques de Resolució de conflictes estudiem casos pràctics per a poder-los analitzar en classe.

•CASOS PRÀCTICS:

•CAS_1: POSADA EN PRÀCTICA DE LA FERRAMENTA “DETECTIVES DEL NÚMERO 5”.

La tècnica que se'n va a treballar en esta unitat didàctica és l'escala del número 5. Esta tècnica consistix en 5 punts els quals són:

- Guanya A i perd B.
- Perd A i guanya B.
- Perden els dos.
- Guanyen els dos.

A partir d'estos 5 punts analitzarem els següents casos pràctics:

EXEMPLE 1:

Hi ha dos parelles d'alumnes que es volen assentar davant de la taula del professor (on només caben dos persones) per a poder estar prop de la pissarra en les explicacions. Cap de les dos parelles vol separar-se del seu companyer@. Per tant hi ha un conflicte en l'aula. A partir d'este esquema del 5 analitzarem cada possibilitat per separat:

- Guanya A i perd B.

La parella A es queda davant del professor i la parella B es resignació a quedar-se en una posició posterior.

- Perd A i guanya B.

La parella B es queda davant del professor i la parella A es resignació a quedar-se en una posició posterior.

- Perden els dos.

En aquest punt cap de les dos parelles s'assentarà davant de la taula del professor.

- Negociació i compromís entre les parts.

Arribats a aquest punt, i veient que han perdut les dues parts s'inicia la negociació per part d'ambdós. La dita negociació consistix a rellevar-se cada quinzena de mes per a poder ocupar tots els mateixos llocs privilegiats.

- Guanyen els dos.

Ena este punt s'analitza la ubicació de les taules en l'aula. S'observa que hi ha tres files de 2 taules en què poden assentar-se 6 persones formant 3 parelles. Els alumnes en conflicte poden ocupar qualsevol d'aquests llocs, inclús es poden afegir una altra parella de la mateixa classe.

Per a arribar a esta conclusió, les dos parts han estat discutint, junt amb la seua tutora i, durante diverses classes per a poder arribar a esta solució. Per a això, s'han realitzat diverses dinàmiques de grup, en grups reduïts de 4 alumnes, els quals havien de proposar una distribució adequada de les taules en classe, la qual per votació, s'ha triat un model de què s'han proposat.

EXEMPLE 2:

Hi ha un alumne en classe que molesta contínuament a la resta de companys mentres els distints professors realitzen les seues explicacions corresponents.

Per tant hi ha un conflicte en l'aula.

A partir d'este esquema del 5 analitzarem cada possibilitat per separat.

1. Gana A i perd B.

La classe A aconseguix que expulsen al molest company B.

2. Perd A i gana B.

17

El company B es queda en classe molestant als seus companys A.

3. Perden els dos.

En este punt cap de les dos parts gana, ja que al molest alumne B, le posen parts de conducta i incidències però es queda en classe, molestant als seus companys.

4. **Negociació** i compromís entre les parts.

Arribats a este punt, i veient que han perdut les dos parts s'inicia la negociació per part d'ambdós. La dita negociació consistix en el fet que l'alumne B, romandrà en silenci i sense molestar els seus companys A, si i només si ells no li segueixen les seues favades

i no es fiquen amb ell.

5. **Guanyen** els dos.

Arribat a este punt s'analitza la situació dins de l'aula.

L'alumne B romandrà en silenci sempre que el professor li proporcione material que li motive, d'altra banda, la resta de la classe A, no riurà les seues gràcies i se centrarà mes en les explicacions del professor, per la qual cosa tots guanyen i millorarà el ritme d'aprenentatge de la classe en general.

Per a arribar a esta conclusió els alumnes han realitzat un brainstorming durant diverses classes de tutoria per a millorar el rendiment general de la classe.

4.- COORDINACIÓ CURRICULAR

4.1.- COORDINACIÓ CURRICULAR: LENGUA CASTELLANA

MATRIU DE COORDINACIÓ DE CONTINGUTS D'ENSENYAMENTS I APRENTATGE
ÀREA CURRICULAR: LENGUA CASTELLANA
6É D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA-1R D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

MATRIZ DE COORDINACIÓN DE CONTENIDOS MÍNIMOS ENTRE 6º DE PRIMARIA Y 1º DE ESO		
6º PRIMARIA	CONTENIDOS BÁSICOS	1º ESO
<p>COMUNICACIÓN ORAL Y ESCRITA</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Comunicación :anécdotas, biografía, interpretación de imágenes, argumentaciones... ☐ La exposición oral. Elaboración de exposiciones orales y escritas. ☐ El debate. ☐ Dramatizamos un diálogo. ☐ Describimos una imagen. ☐ Hacemos rimas. ☐ Comentamos y recitamos poemas. <p>ESTUDIO DE LA LENGUA</p>	<p>COMUNICACIÓN ORAL Y ESCRITA</p> <ul style="list-style-type: none"> • • • • • • 	<p>COMUNICACIÓN ORAL Y ESCRITA</p> <ul style="list-style-type: none"> La exposición La narración La descripción El diálogo La definición La carta

VOCABULARIO:

- Tipos de diccionario.
- Sinónimos y antónimos. Polisemia y homonimia.
- Palabras primitivas y derivadas.
- Diminutivos y aumentativos.
- Definición: de nombres. De adjetivos, de verbos.
- Extranjerismos y neologismos.
- Campos semánticos
- Palabras comodín. Onomatopeyas.
- Sentido propio y sentido figurado
- Palabras con guión: compuestas, numerales y onomatopeyas.
- Metáfora.
- Siglas y abreviaturas
- Normas de acentuación. La acentuación diacrítica.
- Diptongos y hiatos. Acentuación de palabras con diptongos y hiatos. La diéresis.
- Punto, coma y punto y coma.
- Dos puntos, puntos suspensivos, comillas y paréntesis.
- Les letras *b* y *v*. *j*, *g*,
- Texto, párrafo y oración.
- El nombre: género y nombre. Clases de nombre.
- Los determinantes
- Los grados del adjetivo
- Pronombres personales
- Conjugación verbal. Verbos regulares e irregulares

- Formas no personales. Formes simples, compuestas.
- El adverbio.
- La preposición y la conjunción.
- La oración: sujeto y predicado. El grupo del predicado. CD y el CI. El complemento circunstancial.
- Clases de oraciones. Interjecciones.

ESTUDIO DE LA LENGUA

ORTOGRAFÍA: los sonidos, las letras y las sílabas.

- la acentuación
- la tilde diacrítica
- Uso de las mayúsculas
- Grafías: *b/v*, *ll/y*, *g/j*, *h*, *c/z/*, *z/q/k*, *x*, ...
- Casos especiales de acentuación: la tilde diacrítica, acentuación de hiatos y diptongos...
- Los signos de puntuación

MORFOLOGÍA: La palabra

- La estructura de la palabra
- Clases de palabras:
  - El nombre
  - El artículo y los determinantes
  - El adjetivo
  - El verbo
  - El adverbio

- Lenguaje y lengua.

TÉCNICAS DE TRABAJO

- Actitud y normas de clase:
- Técnicas para subrayar un texto:
- Pasos para construir un mapa conceptual.
- Como organizar el trabajo de clase.
- Normas para la presentación de trabajos.
- Como realizar una explicación, pasos.
- Elaboración de resúmenes.

LITERATURA

- La literatura como a instrumento de transmisión, creación y enriquecimiento cultural.
  - La literatura como a estética. Verso y prosa. Textos realistas i textos fantásticos.
  - Tipología textual: textos narrativos, poéticos (versos, estrofas y rimas), descriptivos, teatrales...
  - Tradición oral: trabalenguas, adivinanzas, frases hechas, dichos y refranes.
  - Estructura de diferentes tipos de textos (por ejemplo del relato: planteamiento,nudo y desenlace).
  - Los textos literarios: formas i análisis de algunos recursos literarios.
  - La biblioteca: organización, funcionamiento y uso.

- Los pronombres
- Los nexos

SINTAXIS: la oración

- Estructura de la oración: sujeto y predicado
  - Núcleos del sujeto y del predicado.
  - El Predicado Nominal y el Predicado Verbal.

LÉXICO y vocabulario:

- sinonimia, homonimia y polisemia

LITERATURA

- Los géneros literarios: la narración y los subgéneros narrativos, la lírica y el teatro.

LECTURA

	- Bram Stocker, Drácula. Ed. Almadraba (colección kalafate). - Charles Dickens, Cuento de navidad. Ed. Vicens Vives (clásicos adaptados) . Julio Verne, La vuelta al mundo en 80 días (Versión adaptada). Ed. Hermes - Arthur Conan Doyle, El perro de Baskerville. Ed. Almadraba (colección Kalafate).

COORDINACIÓN DE CONTENIDOS MÍNIMOS:

IMPLICACIONES Y CONCLUSIONES:

PRIMARIA	COMUNES	SECUNDARIA
----------	---------	------------

RECURSOS DIDÁCTICOS

	PRIMARIA	SECUNDARIA
Abre la puerta. Sexto de primaria. Editorial Anaya.	Libro de texto	Lengua Castellana y Literatura 1º ESO, serie Diálogo.
	Libreta	
Fichas complementarias	Recursos didácticos complementarios	Fichas complementarias
Biblioteca de aula	Lecturas	Biblioteca de aula
Recursos pdi, pizarra digital	Programas informáticos	Recursos pdi, proyecciones, internet...
Diferentes agrupaciones dependiendo de la actividad que se trabaje.	Experiencias de innovación educativa	Proyecto Roma en 1º A Reducción del número de profesores por materias en 1º D
Pasapalabra	Juegos de mesa	

VALUACIÓN

PRIMARIA	PROCEDIMIENTOS:	SECUNDARIA
Consideramos que una de las finalidades de la Educación Primaria es la adquisición de las habilidades culturales básicas relativas a la expresión y comprensión oral y a la lectura. Es por eso que trabajamos éstas en todas las áreas, teniendo en cuenta, además, la comprensión lectora y la expresión oral.		En Secundaria damos especial importancia a la comprensión y expresión tanto oral como escrita. Es por ello que nos centramos en textos de diferentes tipos (narrativos, descriptivos, expositivos), y géneros (narrativos, líricos, dramáticos). Como en Primaria, trabajamos la estructura del texto, que sea reconocible por el alumno, las ideas principales y las secundarias así como el tema.

<p>Realizamos trabajos con textos motivadores y adecuados al nivel de los lectores (cuento, teatro, poesía,...). Las tareas principales son la identificación de la estructura de los diferentes textos, las ideas principales y secundarias, el sentido de los distintos párrafos y las relaciones que entre ellos se establecen.</p> <p>Criterios:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grado de maduración del proceso lector. - Elección de temas atractivos y interesantes para los alumnos. - Aumento de la dificultad de los textos a lo largo del curso. - Variados por lo que se refiere a los contenidos y al género literario. - Elección del tipo de letra adecuada a los distintos niveles. - Ilustraciones atractivas y motivadoras. <p>Damos especial importancia a la lectura en voz alta en la comprensión lectora, ya que, a través de ella, se estimula la recreación de sentimientos y de sensaciones, a su vez</p>		<p>A su vez damos pautas a los alumnos para la creación de diferentes tipos de textos, con la estructura, el vocabulario y el registro adecuados. Les facilitamos un listado de conectores con los que relacionar ideas y párrafos.</p> <p>Estos son los procedimientos que seguimos para evaluar la competencia comunicativa de nuestros alumnos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Controles escritos • Trabajos presentados • Redacciones • Participación en el aula • La libreta: que tengan las unidades trabajadas, las actividades con la corrección oportuna. Valoraremos también la limpieza que presentan las actividades, los márgenes y la caligrafía.
--	--	---

que sirve como vehículo de ideas. La automatización de una buena entonación, una pronunciación correcta y una velocidad lectora adecuada son imprescindibles para que el lector pueda consolidar la comprensión lectora.

Expone, narra, argumenta, oralmente y por escrito de forma correcta, coherente y apropiada, todo expresando claramente las ideas principales, siguiendo un orden lógico, y prestando atención a la articulación o la ortografía, el vocabulario, las concordancias y las fórmulas de inicio y final.

- Emite mensajes orales o escritos basándose en un guión previamente establecido y valora la adecuación del resultado al objetivo inicial.
- Escribe de manera correcta y coherente diferentes tipos de textos, usando los procedimientos adecuados para estructurar el texto (nexos, signos de puntuación, etc.).
- Participa en situaciones de comunicación relacionadas con la actividad escolar (diálogos, coloquios, entrevistas, etc.), respeta las normas que facilitan el intercambio, adecua la expresión a la intencionalidad y al contexto, y valora lo que se dice con una cierta

actitud crítica.

- Transmite y pide información (en exposiciones, argumentaciones, coloquios, etc.).
- Identifica y resume los elementos esenciales en textos escritos literarios o no literarios (personajes, ambientes, argumentos, diálogos, descripciones, narraciones, etc.).
- Utiliza diferentes estrategias para la comprensión de discursos orales y textos escritos, y para la resolución de dudas (preguntar, avanzar y retroceder, consultar el diccionario, etc.).
- Identifica las dos lenguas oficiales de la Comunidad Valenciana y valora positivamente el fenómeno del contacto de lenguas como un medio de enriquecimiento de la sociedad en general.
- Identifica y corrige fenómenos lingüísticos que se manifiesten de manera diversa en valenciano y en castellano.
- Rechaza cualquier tipo de prejuicio personal o social que signifique una falta de valoración del hecho enriquecedor de la diversidad

lingüística.

- Utiliza indistintamente las dos lenguas oficiales de la Comunidad Valenciana en situaciones formales y informales.
- Interpreta y transmite mensajes que combinen códigos verbales y no verbales (movimiento corporal, gráfico, musical, etc.), en narraciones orales y escritas.
- Analiza algunos elementos formales no exclusivamente lingüísticos: tipografía, colores, etc.
- Manifiesta interés por conocer la función de los mensajes en los medios de comunicación social.
- Utiliza de forma habitual la lectura con finalidades diferentes: diversión, placer, información, resolución de problemas, enriquecimiento cultural, etc.
- Expresa sus opiniones sobre los textos leídos y manifiesta los gustos personales.
- Utiliza la biblioteca escolar por satisfacer diferentes necesidades.
- Construye mensajes orales y escritos de manera personal y creativa.

<ul style="list-style-type: none"> - Reconoce algunas estructuras gramaticales y recursos literarios. - Reflexiona sobre los usos inaceptables de la lengua como vehículo de prejuicios clasistas, racistas, etc., después de la audición o lectura de textos publicitarios, cómics, cuentos, narraciones, comentarios de películas, etc. - Evita expresiones racistas, clasistas, sexistas. - Regula el trabajo por medio del lenguaje oral y escrito, realiza planes de trabajo, esquemas, resúmenes, notas recordatorias, etc. 		
<p>La temporalización de las unidades en sexto de primaria es quincenal , cada unidad adecua una serie de sesiones dedicadas a un apartado diferenciado de la lengua, los contenidos siempre giran alrededor de una lectura relacionada.</p> <p>Actividades en clase.....</p> <p>Trabajo en casa.....</p> <p>Lectura de biblioteca de aula.....</p> <p>Exposición de trabajos.....</p> <p>Expresión oral y escrita.....</p> <p>Actitud dentro del aula.....</p> <p>Exámenes de cada unidad.....</p>	<p style="text-align: center;">TEMPORALIZACIÓN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Número de controles por evaluación: • Porcentajes: 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizamos un examen por unidad trabajada. Trabajamos entre tres y cuatro unidades por evaluación. • Porcentajes: <ul style="list-style-type: none"> • 50% : Exámenes • 20 % Actividades • 10 % Actitud • 20 % Lectura y trabajo de lectura

<p>Los porcentajes en sexto no son tan rígidos como pueden darse en ESO , tenemos en cuenta los cambios positivos del alumnado a lo largo del curso escolar, así como la actitud y trabajo en general.</p>		
--	--	--

- **ANEX I**

Prova D'Avaluació Final d'Educació Primària

Castellà: Llengua i literatura

4.2.- COORDINACIÓ CURRICULAR: LENGUA VALENCIANA

MATRIU DE COORDINACIÓ DE CONTINGUTS D'ENSENYAMENTS I APRENENTATGE ÀREA CURRICULAR: LENGUA VALENCIANA 6É D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA-1R D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

6é EP: COMPETÈNCIA EN LENGUA VALENCIANA	1r ESO:COMPETÈNCIA EN LENGUA VALENCIANA.
<ul style="list-style-type: none"> - Comprendre i produir missatges orals que continguen fets, coneixements i opinions. - Adquirir tècniques de redacció aplicables a qualsevol escrit. - Llegir i comprendre de forma autònoma textos literaris en prosa i en vers. - Participar activament en intercanvis comunicatius orals respectant les normes que els regixen. - Comprendre i utilitzar la terminologia pròpia del cicle: tipus de textos, classes de paraules, mecanismes bàsics de formació del lèxic. - Mostrar interès per la lectura i l'escriptura com a instruments per a relacionar-se amb els altres i per a aprendre. - Adaptar el significat de les paraules al context. - Buscar, recopilar i processar la informació. - Valorar els textos literaris com a forma de comunicació, font de coneixement i recurs de gaudi personal. - Expressar adequadament idees i emocions. - Posar en pràctica els coneixements i les estratègies per a escriure correctament, mitjançant l'estudi de les normes ortogràfiques bàsiques, les normes de puntuació i d'acentuació i l'estudi de totes les classes de paraules. - Comprendre i saber comunicar les normes d'ús del llenguatge.	<p>La utilització del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita, de representació, interpretació i comprensió de la realitat, de construcció i comunicació del coneixement i d'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta.</p> <p>Expressar pensaments, emocions, vivències i opinions, i també dialogar, formar-se un judici crític i ètic, generar idees, estructurar el coneixement, donar coherència i cohesió al discurs i a les pròpies accions i tasques, adoptar decisions, i gaudir escoltant, llegint o expressant-se oralment i per escrit.</p> <p>Comunicar-se i conversar.</p> <p>Escoltar, exposar i dialogar.</p> <p>Llegir i escriure</p> <p>L'habilitat per a seleccionar i aplicar determinats propòsits o objectius a les accions pròpies de la comunicació lingüística (el diàleg, la lectura, l'escriptura, etc.)</p> <p>Comprendre i saber comunicar</p> <p>Expressar i interpretar diferents tipus de discurs d'acord amb la situació comunicativa en diferents contextos socials i culturals</p>

- Utilitzar el llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita.

Resumidament, el desenvolupament de la competència lingüística al final de l'educació obligatòria comporta el domini de la llengua oral i escrita en múltiples contextos, i l'ús funcional, almenys, d'una llengua estrangera.

6é EP: CONTINGUTS BÀSICS

1r ESO:CONTINGUTS BÀSICS

PROCESSOS I ACTITUDS COMUNS A TOTS ELS CONTINGUTS.

- Desenvolupar l'autoestima envers la creació de textos propis.
- Comunicar-se amb u mateix, analitzar problemes, elaborar plans i prendre decisions.
- Emprar el llenguatge per a organitzar el pensament, comunicar afectes, regular emocions.
- Fer servir de manera eficaç els recursos del treball intel·lectual.
- Afavorir la motivació i el gust per aprendre.
- Gestionar de forma eficaç els processos d'aprenentatge.
- Accedir a la construcció de coneixements mitjançant el llenguatge.

PROCESSOS I ACTITUDS COMUNS A TOTS ELS CONTINGUTS.

- Desenvolupar l'autoestima envers la creació de textos propis.
- Comunicar-se amb u mateix, analitzar problemes, elaborar plans i prendre decisions.
- Emprar el llenguatge per a organitzar el pensament, comunicar afectes, regular emocions.
- Fer servir de manera eficaç els recursos del treball intel·lectual.
- Afavorir la motivació i el gust per aprendre.
- Gestionar de forma eficaç els processos d'aprenentatge.
- Accedir a la construcció de coneixements mitjançant el llenguatge.

COMUNICACIO ORAL

- Comunicació : anècdotes, biografia, interpretació d'imatges, argumentacions,...
- L'exposició oral. Elaboració d'exposicions orals i escrites.
- El debat.
- Dramatitzem un diàleg.
- Descriuim una imatge
- Fem ritmes.
- Noticiari radiofònic
- Comentem i recitem poemes.

COMUNICACIO ORAL

- La comunicació. Elements de la comunicació.
- Els textos narratius: l'auca, rondalles, contes
- La conversa. Els diàlegs
- El còmic
- La descripció: persones, objectes, llocs, viatges

COMUNICACIO ESCRITA

- El text: tipus de text.
- Coherència i cohesió en el text
- Els titulars de notícia.
- El peu de foto. Redacció de peus de foto d'imatges donades.
- Cartes al director. Redacció de textos amb opinions coherents.
- La notícia.
- La publicitat. Redacció de textos publicitaris amb la intenció de convèncer d'alguna cosa.
- Les normes.
- Textos expositius.
- Ressenya d'un llibre.
- Diàlegs i escenes.
- Expressió de sentiments.
- Característiques formals dels poemes. Anàlisi dels poemes
- El reportatge.
- Cal·ligrames.**

COMUNICACIO ESCRITA

- El text: tipus de text.
- Coherència i cohesió en el text
- Els titulars de notícia.
- El peu de foto. Redacció de peus de foto d'imatges donades.
- Cartes al director. Redacció de textos amb opinions coherents.
- La notícia.
- La publicitat. Redacció de textos publicitaris amb la intenció de convèncer d'alguna cosa.
- Les normes.
- Textos expositius.
- Ressenya d'un llibre.
- Diàlegs i escenes.
- Expressió de sentiments.
- Característiques formals dels poemes. Anàlisi dels poemes
- El reportatge.
- Cal·ligrames.

REFLEXIÓ I ESTUDI DE LA LLENGUA

Vocabulari:

- Tipus de diccionari.
- Sinònims i antònims. Polisèmia i homonímia.
- Paraules primitives i derivades.
- Diminutius i augmentatius.
- Definició: de noms. d'adjectius, de verbs.
- Estrangerismes i neologismes.
- Camps semàntics

REFLEXIÓ I ESTUDI DE LA LLENGUA

Lèxic :

- Barbarismes i estrangerismes
- Refranys i frases fetes
- Sinonímia, antonímia i polisèmia
- La derivació: la família lèxica
- La composició. Ús del guionet

- Paraules comodí. Onomatopeies.
- Sentit propi i sentit figurat
- Paraules amb guionet: compostes, numerals i onomatopeies.
- Metàfora.
- Sigles i abreviatures.

Ortografia:

- Normes d'accentuació. L'accentuació diacrítica.
- Diftongs i hiats. Accentuació de paraules amb diftongs i hiats. La dièresi.
- L'apostrofació.
- Els dígrafs.
- Punt, coma i punt i coma.
- Dos punts, punts suspensius, cometes i parèntesis.

Gramàtica:

- Text, paràgraf i oració.
- El nom: gènere i nombre. Classes de nom.
- Els determinants: classes i funcions.
- Els graus de l'adjectiu.
- Pronoms personals tòpics i febles
- Conjugacions verbals. Verbs regulars i irregulars
- Formes no personals. Formes simples, compostes i perifràstiques.
- L'adverbi.
- La preposició i la conjunció.
- L'oració: subjecte i predicat. El grup del predicat. CD i el CI. El complement circumstancial.
- Classes d'oracions. Interjeccions.
- Llenguatge i llengua

Ortografia:

- L'alfabet
- Apòstrof i contracció
- Els dígrafs i la separació de síl·labes
- Els diftongs i els hiats
- La dièresi
- Accentuació. L'accent diacrític.
- El guionet. Els numerals.
- Les consonants: g, j tg. tj, x, tx, ig, b, v, s, ss, z, ç, c, p/b, d/t, c/g. ; m,n,mp ; l,l.l ; x,ix ; la essa sorda, la essa sonora

Morfosintaxi:

- Les categories gramaticals.
- L'oració. Subjecte i predicat.
- Sintagma Nominal i Sintagma Verbal.
- El substantiu. Gènere i nombre
- Els determinants.
- L'adjectiu.
- La conjugació verbal (present, passat, futur i condicional d'indicatiu)
- Pronoms febles

TECNiques D' ESTUDI

- L'ús de l'agenda.
- Actitud i normes de classe:
- Tècniques per subratllar un text.:
- Passos per construir un mapa conceptual.
- Com organitzar el treball de classe.
- Normes per la presentació de treballs.
- Normes per preparar un examen:
  - abans
  - durant
  - després
- Com realitzar una explicació, passos:
- Elaboració de resums , passos :
- Horari dedicat a l'estudi.

LITERATURA

- La literatura com a instrument de transmissió, creació i enriquiment cultural.
- La literatura com a estètica. Vers i prosa. Textos realistes i textos fantàstics.
- Tipologia textual: textos narratius, poètics (vers, estrofa i rima), descriptius, teatrals (diàlegs, acotacions), expositius.
- Tradició oral: embarbussaments, endevinalles, frases fetes, dites i refranys.
- Estructura de diferents tipus de textos (per exemple, del relat: plantejament, nus i desenllaç).
- Els textos literaris: formes i anàlisi d'alguns recursos literaris.
- La biblioteca: organització, funcionament i ús.

TECNiques D' ESTUDI

- L'ús de l'agenda.
- Actitud i normes de classe:
- Tècniques per subratllar un text.:
- Passos per construir un mapa conceptual.
- Com organitzar el treball de classe.
- Normes per la presentació de treballs.
- Normes per preparar un examen:
  - abans
  - durant
  - després
- Com realitzar una explicació, passos:
- Elaboració de resums , passos :
- Horari dedicat a l'estudi.

LITERATURA

- El diari personal
- La descripció: la novel·la juvenil
- El text dialògat
- Els diàlegs en la narració
- La rondalla
- Anunci de compravenda
- Còmic, teatre, acudits.
- Els contes infantils
- La poesia
- El teatre.

IMPLICACIONS I CONCLUSIONS		
PER ETAPA DE PRIMÀRIA	COMUNS	PER ETAPA D' ESO
<p>El debat. Dramatitzem un diàleg. Fem ritmes. Noticiari radiofònic. Comentem i recitem poemes. El text: tipus de text. Coherència i cohesió en el text Els titulars de notícia. El peu de foto. Redacció de peus de foto d'imatges donades. Cartes al director. Redacció de textos amb opinions coherents. La notícia. La publicitat. Redacció de textos publicitaris amb la intenció de convèncer d'alguna cosa. Les normes. Textos expositius. Ressenya d'un llibre. Expressió de sentiments. Característiques formals dels poemes. Anàlisi dels poemes El reportatge. Cal·ligrames.</p>	<p>Els textos narratius La conversa. Els diàlegs La descripció: persones, objectes, llocs, viatges Diàlegs i escenes.</p> <p>LÈXIC :</p> <p>Barbarismes i estrangerismes Refranys i frases fetes Sinonímia, antonímia i polisèmia La derivació: la família lèxica La composició. Ús del guionet</p> <p>Vocabulari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Tipus de diccionari. ☐ Diminutius i augmentatius. ☐ Camps semàntics ☐ Paraules comodí. Onomatopeies. ☐ Metàfora. ☐ Sigles i abreviatures. 	<p>La comunicació. Elements de la comunicació. El còmic</p>

ORTOGRAFIA:

Normes d'accentuació Diftongs i hiats.

Punt, coma i punt i coma.

Dos punts, punts suspensius, cometes i parèntesis.

L'alfabet

El guionet. Els numerals.

Apòstrof i contracció

Els dígrafs i la separació de síl·labes

Els diftongs i els hiats

La dièresi

Accentuació. L'accent diacrític.

Les consonants: g, j tg. tj, x, tx, ig, b, v, s, ss, z, ç, c, p/b, d/t, c/g. ; m,n,mp ; l,l.l ; x,ix ; la essa sorda, la essa sonora

MORFOSINTAXI:

Les categories gramaticals.

L'oració. Subjecte i predicat.

Sintagma Nominal i Sintagma Verbal.

El substantiu. Gènere i nombre

Els determinants.

L' adjectiu.

La conjugació verbal (present, passat, futur i condicional d'indicatiu)

	Pronoms febles Text, paràgraf i oració. Classes d'oracions. Interjeccions. Llenguatge i llengua.	
--	---	--

MATRIU DE COORDINACIÓ RECURSOS DIDÀCTICS 6È DE PRIMÀRIA I 1R D'ESO.		
ÀREA DE LLENGUA VALENCIANA.		
SISÉ DE PRIMÀRIA		PRIMER D'ESO
<u>Obri la porta</u> .Sisé de primària.Editorial Anaya.	LLIBRE DE TEXT	<u>Valencià: Llengua i literatura</u> 1r ESO.Editorial Bromera. Projecte Ona.
Fitxes complementàries. Material complementari visual. Per afavorir l'estudi i consolidació de la comprensió lectora es podrà demanar als alumnes: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Realització d'exercicis en casa. ☐ Confecció de resums de lectures realitzades , així com resums d'unitats didàctiques. 	RECURSOS DIDÀCTICS COMPLEMENTARIS	Fitxes complementàries. Material complementari visual. Per afavorir l'estudi i consolidació de la comprensió lectora es podrà demanar als alumnes: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Realització d'exercicis en casa. ☐ Confecció de resums de lectures realitzades , així com resums d'unitats didàctiques.
Biblioteca d'aula.	LECTURA DE TEXTOS REALITZATS PER ELS ALUMNES	Tres lectures al llarg del curs acadèmic una per avaluació , obligatòries i avaluables cadascuna d'elles.

	PROGRAMES INFORMÀTICS	
Diferents agrupacions dins de l'aula segons els continguts treballats i activitats realitzades.	EXPERIÈNCIES REALITZADES D'INNOVACIÓ EDUCATIVA I/O AGRUPACIÓ D'ALUMNES.	Agrupació flexible amb grups desdoblats amb alumnes amb n.e.e. Són avaluats per l'altre docent .Segons prova avaluativa inicial.

6É EP: PROCEDIMENTS I CRITERIS D' AVALUACIÓ	1R ESO: PROCEDIMENTS I CRITERIS D' AVALUACIÓ
<p>CRITERIS D' AVALUACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obté informació concreta i rellevant sobre esdeveniments o fenòmens prèviament delimitats a partir de la consulta de diversos documents. - Identifica i localitza els principals òrgans implicats en el desenvolupament de les funcions vitals del cos humà, i estableix relacions entre aquestes i determinats hàbits alimentaris, d'higiene i de salut. - Identifica i practica els hàbits d'alimentació, postura, higiene i descans més adequats per afavorir la salut. - Aplica criteris que permeten identificar, comparar i classificar les diferents classes d'animals i de plantes. - Identifica i descriu els principals usos dels recursos naturals, assenyalant els avantatges i els inconvenients. - Formula conjectures per explicar les relacions entre alguns factors del medi físic i algunes característiques dels éssers vius. - Aborda problemes senzills, extrets de l'entorn immediat, arplegant 	<p>CRITERIS D' AVALUACIÓ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Copsar les idees essencials i les intencions de textos orals de diferents tipus i de diferent nivell de formalització, i reproduir-ne el contingut en textos orals o escrits. 2. Utilitzar el valencià i el castellà per a expressar-se oralment i per escrit. 3. Participar en situacions de comunicació, respectant les normes de la comunicació 4. Valorar el valencià com a vehicle de comunicació i usar-lo progressivament en situacions formals i informals 5. Fer ús de la mediació per a assegurar l'èxit de la comunicació oral i escrita 6. Reconèixer i ser capaç d'utilitzar els diferents tipus de textos i les seues estructures formals.

informació de diverses fonts (enquestes, qüestionaris, imatges, documents, etc.), elabora la informació arrellegada (taules, gràfics, resums, etc.), extrau conclusions i formula solucions possibles.

- Identifica i descriu els elements principals que configuren el paisatge de la Comunitat Valenciana, de l'Estat espanyol i d'Europa.
- Recopila informació sobre les característiques observables i regulars de la Comunitat Valenciana i d'Espanya, seguint criteris i pautes d'observació sistemàtica.
- Utilitza convenientment les nocions espacials per reconèixer i representar en plans i mapes els llocs i objectes més significatius de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.
- Coneix les característiques més importants dels grups socials als quals pertany per establir-hi semblances i diferències i classificar-los.
- Descriu les relacions de necessitat i complementarietat entre els distints treballs de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.
- Identifica i classifica les principals activitats econòmiques de l'entorn i les associa als sectors de producció i a algunes característiques del medi natural.
- Ordena temporalment els fets històrics més rellevants esdevinguts a la Comunitat Valenciana i a Espanya, referits a l'evolució política i social.

7. Aplicar els coneixements sobre la llengua i les normes d'ús lingüístic per solucionar problemes de comprensió de textos orals i escrits.
8. Reconèixer el propòsit i la idea general en textos orals d'àmbits socials pròxims a l'experiència de l'alumnat i de l'àmbit acadèmic
9. Realitzar oralment narracions d'experiències viscudes de manera ordenada, clara i ben estructurada, a partir d'un pla o guió previ.
10. Sintetitzar oralment el sentit global de textos escrits expositius, identificant-ne les intencions; diferenciar les idees principals i les secundàries
11. Integrar informacions procedents de diferents textos sobre un tema, a fi d'elaborar un text de síntesi .
12. Extraure informacions concretes i identificar el propòsit en textos escrits d'àmbits socials pròxims a l'experiència de l'alumnat.
13. Narrar, exposar i resumir en suport paper i digital
14. Conèixer la diversitat lingüística d'Europa, la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya i de la Comunitat Valenciana
15. Identificar els trets lingüístics propis dels distints usos geogràfics, socials i estilístics de la llengua.
16. Conèixer i utilitzar les normes lingüístiques, amb una atenció especial a les ortogràfiques.
17. Iniciar el coneixement d'una terminologia lingüística bàsica en les activitats de reflexió sobre el seu ús
18. Conèixer i comprendre les formes i els gèneres principals de la tradició literària.

19. Exposar una opinió sobre la lectura personal d'una obra completa adequada a l'edat, reconeixent-ne el gènere i l'estructura global
20. Utilitzar els coneixements literaris en la comprensió i la valoració de textos breus o fragments, considerant els temes i motius de la tradició
21. Compondre textos, en suport paper i digital
22. Incorporar la lectura i l'escriptura com a mitjans d'enriquiment personal
23. Aprendre i utilitzar tècniques senzilles de maneig de la informació: recerca, elaboració i presentació, amb l'ajuda dels mitjans tradicionals i l'aplicació de les noves tecnologies.
24. Identificar en textos orals i escrits imatges i expressions que denoten alguna forma de discriminació .

PROCEDIMENTS D' AVALUACIÓ

Per a poder avaluar correctament el procés d'aprenentatge de l'alumnat, cal diversificar els instruments avaluatius; des d'aquesta perspectiva, qualsevol activitat de classe pot ser útil per a obtenir informació. L'enregistrament de totes les dades ens permetrà ser objectius i coherents amb els criteris establerts.

Instruments:

- Interpel·lació directa a l'aula: enquestes, qüestionaris i posades en comú.
- Observació sistemàtica a l'aula: intervencions a classe, realització de les tasques i realització del quadern.

PROCEDIMENTS D' AVALUACIÓ

Considerem que una de les finalitats de l'Educació Primària és l'adquisició de les habilitats culturals bàsiques relatives a l'expressió i comprensió oral i a la lectura. És per això que treballem aquesta en totes les àrees, tenint en compte, a més a més, la comprensió lectora i l'expressió oral.

Realitzem treballs amb textos motivadors i adequats al nivell dels lectors (conte, teatre, poesia,...). Les tasques principals són la identificació de l'estructura dels diferents textos, les idees principals i secundàries, el sentit dels distints paràgrafs i les relacions que entre ells s'estableixen.

Criteris:

- Grau de maduració del procés lector.
- Elecció de temes atractius i interessants per als alumnes.
- Augment de la dificultat dels textos al llarg del curs.
- Variats pel que fa als continguts i al gènere literari.
- Elecció del tipus de lletra adequada als diferents nivells.
- Il·lustracions atractives i motivadores.

Donem especial importància a la lectura en veu alta en la comprensió lectora, ja que, a través d'ella, s'estimula la recreació de sentiments i de sensacions, alhora que serveix com a vehicle d'idees. L'automatització d'una bona entonació, una pronunciació correcta i una velocitat lectora adequada són imprescindibles perquè el lector pugui consolidar la comprensió lectora.

- Exposar, narrar, argumentar, oralment i per escrit de forma correcta, coherent i apropiada, tot expressant clarament les idees principals, seguint un ordre lògic, i tenint cura de l'articulació o l'ortografia, el vocabulari, les concordances i les fórmules d'inici i final.
- Emet missatges orals o escrits basant-se en un guió prèviament establert i valora l'adequació del resultat a l'objectiu inicial.
- Escriu de manera correcta i coherent diferents tipus de textos, emprant els procediments adequats per estructurar el text (nexes, signes de puntuació, etc.).
- Participa en situacions de comunicació relacionades amb l'activitat escolar (diàlegs, col·loquis, entrevistes, etc.), respecta les normes que faciliten l'intercanvi, adequa l'expressió a la intencionalitat i al context, i valora allò que es diu amb una certa actitud crítica.
- Transmet i demana informació (en exposicions, argumentacions, col·loquis, etc.).
- Identifica i resumix els elements essencials en textos escrits literaris o no literaris (personatges, ambients, arguments, diàlegs,

- Lectures (preceptives i voluntàries).
- Proves objectives específiques (orals i escrites).
- Elaboració de resums i esquemes.
- Treballs optatius de recerca i aprofundiment.
- Exposicions orals.
- L'autoavaluació i la coavaluació: la informació que l'aprenent mateix ens proporciona sobre el seu treball i la percepció que en té de l'ensenyant i dels seus companys/es.
- Cal incidir en la lectura comprensiva de textos, així com l'expressió oral i escrita.
- Construcció de frases. Relats i narracions breus.

descripcions, narracions, etc.).

- Utilitza diferents estratègies per a la comprensió de discursos orals i textos escrits, i per a la resolució de dubtes (preguntar, avançar i retrocedir, consultar el diccionari, etc.).
- Identifica les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana i valora positivament el fenomen del contacte de llengües com un mitjà d'enriquiment de la societat en general.
  - Identifica i corregeix fenòmens lingüístics que es manifesten de manera diversa en valencià i en castellà.
  - Rebutja qualsevol tipus de prejudici personal o social que signifiqui una falta de valoració del fet enriquidor de la diversitat lingüística.
  - Utilitza indistintament les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana en situacions formals i informals.
  - Interpreta i transmet missatges que combinen codis verbals i no verbals (moviment corporal, gràfic, musical, etc.), en narracions orals i escrites.
  - Analitza alguns elements formals no exclusivament lingüístics: tipografia, colors, etc.
  - Manifesta interès per conèixer la funció dels missatges en els mitjans de comunicació social.
    - Utilitza de forma habitual la lectura amb finalitats diferents: diversió, plaer, informació, resolució de problemes, enriquiment cultural, etc.
    - Expressa les seues opinions sobre els textos llegits i manifesta els gustos personals.
    - Utilitza la biblioteca escolar per satisfer diferents necessitats.
    - Contruïx missatges orals i escrits de manera personal i creativa.
    - Reconeix algunes estructures gramaticals i recursos literaris.
    - Reflexiona sobre els usos inacceptables de la llengua com a

vehicle de prejudicis classites, racistes, etc., després de l'audició o lectura de textos publicitaris, còmics, contes, narracions, comentari de pel·lícules, etc.

- Evita expressions racistes, classistes, sexistes.
- Regula el treball per mitjà el llenguatge oral i escrit, realitza plans de treball, esquemes, resums, notes recordatòries, etc.

TEMPORALITZACIÓ

La temporalització de les unitats en sisé de primària és quinzenal , cada unitat adequa una sèrie de sessions dedicades a un apartat diferenciat de la llengua, els continguts sempre giren al voltant d'una lectura relacionada.

TEMPORALITZACIÓ

La temporalitació s'adequarà al nombre d'unitats del currículum per al curs acadèmic.

PARTICIPACIÓ DE L'ALUMNAT EN EL PROCÉS D' AVALUACIÓ

- Activitats en classe.....
- Treball en casa.....
- Lectura de biblioteca d'aula.....
- Exposició de treballs.....
- Expressió oral i escrita.....
- Actitud dins l'aula.....
- Examen de cada unitat.....

Els percentatges en sisé no són tan rígids com poden donar-se en ESO , tenim en compte els canvis positius de l'alumnat al llarg del curs escolar , així com l'actitud i treball en general.

PARTICIPACIÓ DE L'ALUMANT EN EL PROCÉS D' AVALUACIÓ

L'avaluació contínua i individualitzada pressuposa l'observació sistemàtica dels processos d'interacció que s'esdevenen a l'aula i la voluntat d'afinar l'adequació de les programacions i de les metodologies a les necessitats dels alumnes. Els criteris d'avaluació es refereixen als tres tipus de continguts: conceptuals, procedimentals i actitudinals i es concreten així:

1r, 2n, 3r i 4t ESO	ACIS
Exàmens de continguts .. 50%	30%
Examen del llibre de lectura 20%	10 %
Activitats..... 10%	20%
Expressió oral... .. 10%	10%
Actitud	10% .....
	30%

Els exàmens són per avaluacions; no hi ha exàmens d'unitat a unitat.

- **ANEX II**

Prova D'Avaluació Final d'Educació Primària

Valencià: Llengua i literatura

4.3.- COORDINACIÓ CURRICULAR: MATEMÀTIQUES

MATRIU DE COORDINACIÓ DE CONTINGUTS D'ENSENYAMENT I APRENTATGE
ÀREA CURRICULAR: MATEMÀTIQUES
6é D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA - 1r D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

6é EP: COMPETÈNCIA MATEMÀTICA	1r ESO: COMPETÈNCIA MATEMÀTICA
<ul style="list-style-type: none"> - Pensar matemàticament. Construir coneixements matemàtics a partir de situacions on tinguen sentit, experimentar, intuir, relacionar conceptes i realitzar abstraccions. - Raonar matemàticament. Realitzar induccions i deduccions, particularitzar i generalitzar; argumentar les decisions preses, així com l'elecció dels processos seguits i de les tècniques utilitzades. - Plantejar-se i resoldre problemes. Llegir i entendre l'enunciat, generar preguntes relacionades amb una situació-problema, planificar i desenvolupar estratègies de resolució i verificar la validesa de les solucions. - Obtenir, interpretar i generar informació amb contingut matemàtic. - Utilitzar les tècniques matemàtiques bàsiques (per comptar, operar, mesurar, situar-se a l'espai i organitzar i analitzar dades) i els instruments (calculadores i TIC, de dibuix i de mesura) per a fer matemàtiques. - Interpretar i representar a través de paraules, dibuixos, símbols, nombres i materials, expressions, processos i resultats matemàtics. - Comunicar el treball i els descobriments als altres, tant oralment com per escrit, utilitzant de manera progressiva el llenguatge matemàtic.	<ul style="list-style-type: none"> - Pensar matemàticament. Construir coneixements matemàtics a partir de situacions on tinguen sentit, experimentar, intuir, formular, comprovar i modificar conjectures, relacionar conceptes i realitzar abstraccions. - Raonar matemàticament. Realitzar induccions i deduccions, particularitzar i generalitzar, reconèixer conceptes matemàtics en situacions concretes; argumentar les decisions preses, així com l'elecció dels processos seguits i de les tècniques utilitzades. - Plantejar-se i resoldre problemes. Llegir i entendre l'enunciat, generar preguntes relacionades amb una situació-problema, plantejar i resoldre problemes anàlegs, planificar i desenvolupar estratègies de resolució, verificar la validesa de les solucions, cercar altres resolucions, canviar les condicions del problema, sintetitzar els resultats i mètodes emprats, i estendre el problema, recollint els resultats que poden ser útils en situacions posteriors. - Obtenir, interpretar i generar informació amb contingut matemàtic. - Utilitzar les tècniques matemàtiques bàsiques (per comptar, operar,

	<p>mesurar, situar-se a l'espai i organitzar i analitzar dades) i els instruments (calculadores i recursos TIC, de dibuix i de mesura) per a fer matemàtiques.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interpretar i representar (a través de paraules, gràfics, símbols, nombres i materials) expressions, processos i resultats matemàtics. - Comunicar als altres el treball i els descobriments realitzats, tant oralment com per escrit, utilitzant el llenguatge matemàtic.
6é EP: CONTINGUTS BÀSICS	1r ESO: CONTINGUTS BÀSICS
<p>Processos i actituds comuns a tots els continguts</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organització del pensament matemàtic propi. - Comunicació del pensament matemàtic propi (mitjançant explicacions orals, gràfiques i escrites) a companys i professors, i contrast amb el dels altres. - Connexions entre els diferents blocs de matemàtiques i amb les altres àrees. 	<p>Processos i actituds comuns a tots els continguts</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organització del pensament matemàtic propi. - Confiança en les capacitats pròpies per afrontar situacions problemàtiques, copsant les relacions matemàtiques i utilitzant-les per a prendre decisions. - Perseverança i flexibilitat en la cerca de solucions als problemes i en la millora de les proposades. - Comunicació del pensament matemàtic propi a companys i professors i contrast amb el dels altres. - Connexions entre els diferents blocs de matemàtiques i amb altres matèries.
<p><u>1. Nombres naturals</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistema de numeració decimal: lectura i escriptura de nombres. - Composició i descomposició de nombres de fins a huit xifres segons l'ordre d'unitats i el valor de posició. 	<p><u>1. Nombres naturals. Divisibilitat</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nombres naturals. - Sistema de numeració decimal: lectura i escriptura, valor posicional. - Operacions combinades amb nombres naturals.

<ul style="list-style-type: none"> - Els milions. - Comparació i ordenació de nombres naturals. - Arrodoniment i aproximacions. - La numeració romana: lectura i escriptura de nombres. - Operacions amb nombres naturals: suma, resta, multiplicació i divisió. Propietats i pràctica. - Utilització del parèntesi i la jerarquia de les operacions combinades per a la realització de càlculs. <p><u>Divisibilitat</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obtenció dels múltiples d'un nombre. - Obtenció dels múltiples comuns a dos nombres. - Càlcul del mínim comú múltiple de nombres molt senzills. - Obtenció dels divisors d'un nombre. Divisors comuns de diversos nombres. - Nombres primers i nombres compostos. - Criteris de divisibilitat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Múltiples i divisors d'un nombre. - Càlcul dels divisors d'un nombre. - Criteris de divisibilitat. - Nombres primers i compostos. - Descomposició en factors primers. - Màxim comú divisor i mínim comú múltiple de diversos nombres.
<p><u>2. Nombres enters</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Els nombres positius i els nombres negatius. - Representació en la recta numèrica. - Ordenació i comparació de nombres enters. - Suma de nombres enters del mateix i de distint signe. 	<p><u>2. Nombres enters</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Necessitat i utilitat dels nombres enters. - Representació en la recta. Valor absolut. - Ordenació dels nombres enters. - Suma de nombres enters. - Oposat d'un nombre enter. - Resta de nombres enters. - Multiplicació de nombres enters. - Divisió exacta de nombres enters. - Operacions combinades amb enters.

<p><u>3. Potències i arrels quadrades exactes</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Expressió de productes de factors iguals en forma de potència. - Expressió de potències en forma de producte de factors iguals. - Identificació dels termes d'una potència. - Lectura i escriptura de potències. - Composició i descomposició de nombres en forma polinòmica mitjançant potències de base deu. - Identificació de l'arrel quadrada com a operació inversa a la potència d'exponent dos. - Quadrats perfectes i arrels quadrades exactes. 	<p><u>3. Potències i arrels quadrades</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Potències d'exponent natural. - Potència d'un producte i d'un quocient. - Producte de potències de la mateixa base. - Quocient de potències de la mateixa base. - Potència d'una potència. - Quadrats perfectes i arrel quadrada exacta.
<p><u>4. Fraccions</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - La fracció com a part d'un tot: càlcul de la fracció d'una quantitat. - La fracció com a quocient de dos nombres: càlcul del valor decimal d'una fracció. - Expressió de nombres decimals exactes per mitjà d'una fracció decimal. - Identificació de fraccions equivalents. - Obtenció de fraccions equivalents ampliant-les o simplificant-les. - Comparació i ordenació de fraccions que no tenen termes iguals. - Reducció de fraccions a comú denominador (en casos senzills). - Suma i resta d'un nombre enter i una fracció. - Suma i resta de fraccions amb diferent denominador. - Multiplicació de fraccions: multiplicació d'una fracció per un nombre enter i multiplicació de dues o més fraccions. - Divisió de fraccions: divisió de dues fraccions i divisió d'un nombre enter i una fracció. 	<p><u>4. Fraccions</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fraccions per expressar parts. - Fraccions equivalents. - Simplificació de fraccions. - Reducció de fraccions a comú denominador i al mínim comú denominador. - Comparació de fraccions. - Suma i resta de fraccions. - Multiplicació i divisió de fraccions.

5. Nombres decimals

- Ordres d'unitats decimals.
- Lectura i escriptura de nombres d'una, de dues i de tres xifres decimals.
- Fraccions i decimals.
- Representació en la recta numèrica de nombres decimals amb una xifra decimal.
- Comparació de nombres decimals.
- Suma i resta de nombres decimals.
- Multiplicació de dos decimals.
- Multiplicació i divisió de decimals per la unitat seguida de zeros.
- Divisió d'un decimal entre un enter.
- Divisió de dos decimals. Aproximació del quocient fins a les centèsimes.

5. Nombres decimals

- Xifres decimals.
- Fraccions i decimals.
- Ordenació de decimals i fraccions.
- Representació en la recta numèrica de nombres decimals com a màxim amb tres xifres decimals.
- Suma i resta de nombres decimals.
- Multiplicació i divisió per potències de 10.
- Multiplicació i divisió de nombres decimals.

7. Sistemes de mesura

- Diferència entre longitud i superfície.
- Conceptes d'unitats de mesura de longitud i de superfície.
- Perímetre i àrea.
- Identificació i utilització de les unitats més usuals de mesura de longitud i de superfície en la vida diària.
- Equivalències entre múltiples i submúltiples de les unitats de longitud i superfície.
- Expressions de les mesures de longitud i superfície de forma complexa i incomplexa.
- Realització de senzilles operacions se sumar i restar amb unitats de longitud.

7. Sistemes de mesura

- Magnituds i quantitats.
- Unitats de mesura.
- Unitats de longitud: el metre.
- Unitats de superfície: el metre quadrat.
- Unitats de volum: el metre cúbic.
- Unitats de capacitat i de massa.
- Relació entre unitats de volum i capacitat.

<p><u>8. Magnituds proporcionals. Percentatges</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Distinció entre les magnituds directament proporcionals i les que no ho són. - Càlcul de les dades que falten en una taula de proporcionalitat directa. - Problemes de proporcionalitat: resolució per reducció a la unitat i utilització de la regla de tres. - Associació de cada percentatge a una fracció, i viceversa (casos senzills). - Càlcul del percentatge d'una quantitat donada. - Càlcul del 10 %, del 25 % del 50 %, etc. 	<p><u>8. Magnituds proporcionals. Percentatges</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Raó i proporció numèrica. - Magnituds directament proporcionals. - Regla de tres simple directa. - Percentatge o tant per cent. - Càlcul amb percentatges. - Problemes amb percentatges.
<p><u>11. Formes geomètriques</u></p> <p><u>Angles: classes i mesura</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mesurament i construcció, utilitzant el transportador, d'un angle donat. - Classificació d'angles. - Sistema sexagesimal: el grau, el minut i el segon. - Equivalències entre graus, minuts i segons. - Suma d'angles de forma gràfica i numèrica. - Resta d'angles de forma gràfica i numèrica. 	<p><u>11. Formes geomètriques</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Punts i rectes. - Angles. Angles iguals. - Circumferència i cercle. - Posicions d'una recta i una circumferència. - Posicions de dues circumferències. - Mediatriu d'un segment. - Bisectriu d'un angle. - Angles centrals. Angles inscrits.
<p><u>12. Figures planes i 13. Longituds i àrees</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Perímetre i àrea. - Relacions dels paral·lelograms i dels triangles amb el rectangle (descomposició i recomposició). 	<p><u>12. Figures planes</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Polígons. Triangles i quadrilàters. - Suma dels angles d'un polígon. - Criteris d'igualtat de triangles.

<ul style="list-style-type: none"> - Càlcul de les àrees de paral·lelograms i triangles prèvia transformació en rectangles. - Càlcul de les àrees de paral·lelograms, triangles, polígons regulars i cercles mitjançant les fórmules. - Càlcul de la longitud de la circumferència i àrea del cercle. - Resolució de problemes relacionats amb la mesura d'àrees i de perímetres. <p><u>Cossos geomètrics: volum</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Els poliedres: classes i elements. - Cossos de revolució: classes i elements. - Unitats de mesura de volum del Sistema Mètric Decimal (m^3, dm^3, cm^3). Equivalències. - Relació entre unitats de volum i capacitat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Altures d'un triangle. <p><u>13. Longituds i àrees</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Perímetre de figures planes. - Mesures indirectes. - Càlcul de distàncies. - Concepte d'àrea d'una superfície. - Àrea del rectangle i del quadrat. - Àrea del paral·lelogram i del triangle. - Àrea del trapezi i de polígons. - Longituds de circumferències i regulars. - Àrea del cercle i de les figures circulars.
<p><u>10. Estadística i gràfics estadístics</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Variables estadístiques: qualitatives i quantitatives. - Instruments per al registre i ordenació de dades. Taules de freqüències absoluta i relativa. - Lectura i interpretació de fenòmens representats de forma gràfica. - Representació gràfica de dades: diagrama de barres i diagrama de sectors. 	<p><u>10. Estadística i gràfics estadístics</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Freqüències: absoluta i relativa. - Diagrama de barres - Diagrama de sectors.
<p><u>Atzar i probabilitat</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Diferenciació d'experiències aleatòries i no aleatòries. - Concepte de succés. Classificació d'un succés com a segur, possible i impossible. - Obtenció del conjunt dels resultats favorables a un succés. - Expressió de la probabilitat d'un succés mitjançant una fracció. 	<p><u>9. Funcions</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Coordenades en el pla. - Relacions funcionals donades per taules. - Relacions funcionals donades per gràfiques. - Concepte de funció. - Representació gràfica d'una funció.

<p>Continguts transversals o processos específics a desenvolupar: Atenent als tres vessants de les matemàtiques (formatives per elles mateixes, aplicables en contextos reals i instrumentals per a altres àrees), cal que en tots els blocs es desenvolupen els quatre processos següents:</p> <p>- La resolució de problemes, com a nucli del treball de matemàtiques, ja que facilita la construcció de nous coneixements, la transferència de conceptes, el desenvolupament d'estratègies de resolució i l'anàlisi del procés de resolució. Cal tenir en compte que els problemes, a més d'aplicar el coneixement adquirit en altres contextos, han de possibilitar la construcció del coneixement matemàtic i mostrar-ne la utilitat.</p> <p>En la resolució d'un problema es requerirà i s'utilitzaran moltes de les capacitats bàsiques: llegir comprensivament, reflexionar, assenyalar allò important i allò secundari, establir-hi un pla de treball que es va revisant durant la resolució, estimar possibles solucions, modificar-ne el pla si és necessari, comprovar la solució si s'ha trobat, reflexionar si la solució té sentit en el context del problema, comunicació dels resultats, realització de diferents estratègies però amb el mateix procediment, entre altres.</p> <p>En la resolució de problemes cal seguir una sèrie de passos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lectura i comprensió del problema. 2. Representació gràfica o dibuix, si és possible. 3. Estratègia a seguir, dividida, a la vegada, en tres passos. <ol style="list-style-type: none"> A. Què sabem? <p style="text-align: right;">} <u>Dades i preguntes.</u></p>	<p>Continguts transversals o processos específics a desenvolupar: Atenent als tres vessants de les matemàtiques (formatives per elles mateixes, aplicables en contextos reals i instrumentals per a altres àrees), cal que en tots els blocs es desenvolupen els quatre processos següents:</p> <p>- La resolució de problemes, com a nucli del treball de matemàtiques, ja que facilita la construcció de nous coneixements, la transferència de conceptes, el desenvolupament d'estratègies de resolució i l'anàlisi del procés de resolució. Cal tenir en compte que els problemes, a més d'aplicar el coneixement adquirit en altres contextos, han de possibilitar la construcció del coneixement matemàtic i mostrar-ne la seva utilitat.</p> <p>L'alumne ha d'elaborar i desenvolupar estratègies d'identificació i resolució de problemes en els distints camps de la matemàtica, seguint un raonament lògic, analitzant i valorant els resultats obtinguts. Amb aquest fi, el professor dedicarà una atenció especial al desenvolupament de la solució del problema requerit.</p> <p>Des d'un punt de vista formatiu, la resolució de problemes és capaç d'activar les capacitats bàsiques de l'individu, com són llegir comprensivament, reflexionar, establir un pla de treball, revisar-lo, adaptar-lo, generar hipòtesi, verificar l'àmbit de validesa de la solució, etc. També s'introdueixen en este bloc la capacitat d'expressar verbalment els processos que se segueixen i la confiança en les pròpies capacitats per a interpretar, valorar i prendre decisions sobre situacions que inclouen suport matemàtic.</p>
--	--

Què ens pregunten?

B. Què devem fer per respondre? → Plantejament i resolució.

C. Solució.

- El **raonament i la prova**, com a formes de desenvolupar coneixements, fer-se preguntes i tractar de respondre-les, formular conjectures i argumentar la seua validesa o refutar-la, donar raons a les respostes, i reconèixer l'existència de diferents camins per arribar a una resultat determinat.

- La **comunicació i la representació** de la informació, de les idees i dels processos seguits, que suposa l'organització i estructuració del coneixement per tal de donar-li ordre i coherència i afavorir el contrast amb altres formes de fer dels companys i companyes de classe. Cal potenciar l'ús de diferents formes de representació per comunicar allò que es vol expressar, a partir de la verbalització i, de manera progressiva, del llenguatge simbòlic. Aquest procés afavoreix la incorporació gradual del llenguatge específic de les matemàtiques i esdevé una eina per a resoldre problemes.

- La **connexió** entre els diferents continguts de les matemàtiques, així com entre aquests i els continguts d'altres àrees, ja que serveix per mostrar la relació entre conceptes de diferents àrees, la qual cosa eixampla la comprensió de les matemàtiques.

- a. Interpretació i ús dels nombres decimals com a expressió de precisió en la mesura de fets i fenòmens naturals.
- b. Interpretació de nombres grans (potències) dins de l'entorn natural i social.

Habilitats que s'han d'exigir necessàriament; alguns exemples són:

- Fases en la resolució de problemes: formulació, elaboració de conjectures, disseny i execució de l'estratègia d'actuació, interpretació dels resultats possibles.
- Algunes estratègies d'actuació: simplificació, analogia, particularització, generalització, inducció, anàlisi de les possibilitats.

En la **resolució de problemes** cal seguir una sèrie de passos:

1. Lectura i comprensió del problema.
2. Representació gràfica o dibuix, si és possible.
3. Estratègia a seguir, dividida, a la vegada, en tres passos.
  - A. Què sabem?
Què ens pregunten? } Dades i preguntes.
  - B. Què devem fer per respondre? → Plantejament i resolució.
  - C. Solució.

- El **raonament i la prova**, com a formes de desenvolupar coneixements, fer-se preguntes i tractar de respondre-les, formular conjectures i argumentar la seua validesa o refutar-la, donar raons a les respostes, i reconèixer l'existència de diferents camins per arribar a un resultat determinat.

- La **comunicació i la representació** de la informació, de les idees i dels processos seguits, que suposa l'organització i estructuració del coneixement per tal de donar-li ordre i coherència i afavorir el contrast amb altres formes de fer dels companys i companyes de classe. Cal potenciar l'ús

<p>c. Interpretació i ús de gràfics i taules per analitzar canvis en fenòmens del món natural i social.</p> <p>d. Disseny d'experiments, dins de l'àmbit de les naturals, amb control de</p> <p>e. variables.</p> <p>f. Observació i exploració de conceptes i patrons geomètrics en la natura, l'art i les ciències.</p> <p>g. Reconeixement de la congruència i la semblança en el món de l'art, en l'arquitectura i en situacions de la vida diària.</p> <p>h. Interpretació i elaboració de plànols i mapes.</p> <p>i. Disseny d'experiments i activitats de mesura relacionades amb diferents àrees.</p> <p>j. Utilització de les dades numèriques obtingudes en experiments i anàlisi matemàtica posterior.</p> <p>k. Interpretació i construcció de gràfics de situacions del món natural i social (per exemple: meteorologia, població).</p> <p>l. Ús de l'estadística i l'atzar per recolzar la presa de decisions en diferents àrees de la vida (negocis, política, investigació, vida quotidiana) i per poder raonar estadísticament.</p>	<p>de diferents formes de representació per comunicar allò que es vol expressar, a partir de la verbalització fins arribar, de manera progressiva, al llenguatge simbòlic. Aquest procés afavoreix la incorporació gradual del llenguatge específic de les matemàtiques i esdevé una eina per a resoldre problemes.</p> <p>- La connexió entre els diferents continguts de les matemàtiques, així com entre aquests i els continguts d'altres matèries, ja que serveix per mostrar la relació entre conceptes de diferents disciplines, la qual cosa eixampla la comprensió de les matemàtiques.</p> <p><i>Ciències de la naturalesa</i></p> <p>a. Concentració d'una dissolució (%)</p> <p>b. El sistema Sol – Terra – Lluna: moviments i posicions.</p> <p>c. Estudi de les ombres.</p> <p>d. Massa, volum, densitat.</p> <p>e. Unitats i instruments de mesura.</p> <p>f. Lectura i interpretació de mapes del temps atmosfèric.</p> <p><i>Ciències socials</i></p> <p>a. Temperatures i precipitacions. Lectura, interpretació i construcció de</p> <p>b. Climogrames.</p> <p>c. El temps històric: representació gràfica de seqüències temporals.</p> <p>d. Lectura d'escala gràfica i numèrica.</p> <p>e. Lectura, interpretació i construcció de taules estadístiques i de gràfics de línies, de barres i de sectors.</p> <p><i>Música</i></p>
--	--

	<p>Elements de l'harmonia i el ritme.</p> <p><i>Tecnologia</i> Escala i acotació.</p> <p><i>Contextos històrics</i></p> <ol style="list-style-type: none"> a. Els orígens del sistema de numeració decimal. b. La introducció del zero i els sistemes de numeració posicional. c. La geometria a les antigues civilitzacions (Egipte i Babilònia). d. Les primeres aproximacions del nombre π (Egipte, Xina i Grècia).
6é EP: ASPECTES METODOLÒGICS I DIDÀCTICS	1r ESO: ASPECTES METODOLÒGICS I DIDÀCTICS
<p>Es treballarà en grups o bé individualment, depenent del professor, del tema i dels resultats que es vagen produint.</p> <p>Per afavorir l'estudi diari es podrà demanar als alumnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La realització d'exercicis de consolidació a casa. - La confecció de resums i la comparació entre els continguts del llibre i allò recollit per ells a classe. - La resposta a les interpel·lacions orals o escrites que, inesperadament, els professors faran als alumnes en relació amb allò que s'estiga tractant en classe. <p>Sempre que siga possible es farà ús de les calculadores, convencionals o gràfiques, i dels ordinadors.</p>	<p>Es treballarà en grups o bé individualment, depenent del professor, del tema i dels resultats que es vagen produint.</p> <p>Per afavorir l'estudi diari es podrà demanar als alumnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La realització d'exercicis de consolidació a casa. - La confecció de resums i la comparació entre els continguts del llibre i allò recollit per ells a classe. - La repetició, a casa, de les preguntes d'una prova que l'alumne no haja respost o no haja respost correctament. - La resposta a les interpel·lacions orals o escrites que, inesperadament, els professors faran als alumnes en relació amb allò que s'estiga tractant en classe. <p>Sempre que siga possible es farà ús de les calculadores, convencionals</p>

L'ensenyança de les Matemàtiques es configurarà de forma cíclica, de manera que coexistisquen continguts coneguts, tractats a manera d'introducció, amb uns altres de nous que refermen i completen els de cursos anteriors, de manera que amplien el seu camp d'aplicació i s'enriquisquen amb noves relacions.

La metodologia haurà d'adaptar-se a cada grup d'alumnat. Es potenciarà l'aprenentatge inductiu a través d'observació i manipulació i es reforçarà, al mateix temps, l'adquisició de destreses bàsiques, esquemes i estratègies personals a l'hora d'enfrontar-se davant d'una situació problemàtica pròxima a l'alumna o alumne, sense perdre de vista la relació amb altres matèries del currículum. Així mateix, es fomentarà l'adquisició d'hàbits de treball propis de les matemàtiques, necessaris per a un desenrotllament autònom de l'aprenentatge de les alumnes i els alumnes, per a propiciar les seues aplicacions en cursos successius i fora de l'aula, així com per a fomentar la curiositat i el respecte cap esta disciplina.

La introducció dels conceptes es realitzarà de forma intuïtiva, buscant de forma gradual el rigor matemàtic i adequant sempre la metodologia utilitzada a la capacitat de formalització de l'alumna i l'alumne.

L'ús de les Matemàtiques servirà per a interpretar i transmetre idees i informació amb precisió i rigor, com un llenguatge amb distints vessants: verbal, gràfica, numèrica i algebraica. Per això, serà important habituar les alumnes i els alumnes a expressar-se de forma oral, per escrit i gràficament en situacions susceptibles de ser tractades matemàticament, per mitjà de l'adquisició i el maneig d'un vocabulari específic i termes matemàtics.

o gràfiques, i dels ordinadors.

L'ensenyança de les Matemàtiques es configurarà de forma cíclica, de manera que en cada curs coexistisquen continguts coneguts, tractats a manera d'introducció, amb uns altres de nous que refermen i completen els de cursos anteriors, de manera que amplien el seu camp d'aplicació i s'enriquisquen amb noves relacions.

La metodologia haurà d'adaptar-se a cada grup d'alumnat. Es potenciarà l'aprenentatge inductiu a través d'observació i manipulació i es reforçarà, al mateix temps, l'adquisició de destreses bàsiques, esquemes i estratègies personals a l'hora d'enfrontar-se davant d'una situació problemàtica pròxima a l'alumna o alumne, sense perdre de vista la relació amb altres matèries del currículum. Així mateix, es fomentarà l'adquisició d'hàbits de treball propis de les matemàtiques, necessaris per a un desenrotllament autònom de l'aprenentatge de les alumnes i els alumnes, per a propiciar les seues aplicacions en cursos successius i fora de l'aula, així com per a fomentar la curiositat i el respecte cap esta disciplina.

La introducció dels conceptes es realitzarà de forma intuïtiva, buscant de forma gradual el rigor matemàtic i adequant sempre la metodologia utilitzada a la capacitat de formalització que al llarg de l'etapa anirà desenrotllant l'alumna i l'alumne.

L'ús de les Matemàtiques servirà per a interpretar i transmetre idees i informació amb precisió i rigor, com un llenguatge amb distints vessants: verbal, gràfica, numèrica i algebraica. Per això, serà important habituar les alumnes i els alumnes a expressar-se de forma oral, per escrit i gràficament en situacions susceptibles de ser tractades

<p>El treball en grup, davant de problemes que estimulen la curiositat i la reflexió de les alumnes i els alumnes, facilitarà el desenvolupament de certs hàbits que els permetran desenvolupar estratègies per a defensar els seus arguments enfront dels de les seues companyes i companys, i comparar diversos criteris per a poder seleccionar la resposta més adequada.</p> <p>Així mateix, es seguirà acuradament el mètode d'estudi de les alumnes i els alumnes, cuidant que estos desenvolupen el grau de confiança en si mateixos necessari per a submergir-se en l'estudi d'esta disciplina.</p>	<p>matemàticament, per mitjà de l'adquisició i el maneig d'un vocabulari específic de notacions i termes matemàtics.</p> <p>El treball en grup, davant de problemes que estimulen la curiositat i la reflexió de les alumnes i els alumnes, facilitarà el desenvolupament de certs hàbits que els permetran desenvolupar estratègies per a defensar els seus arguments enfront dels de les seues companyes i companys, i comparar diversos criteris per a poder seleccionar la resposta més adequada.</p> <p>Així mateix, es seguirà acuradament el mètode d'estudi de les alumnes i els alumnes, cuidant que estos desenvolupen el grau de confiança en si mateixos necessari per a submergir-se en l'estudi d'esta disciplina.</p>
<p>6é EP: PROCEDIMENTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ</p>	<p>1r ESO: PROCEDIMENTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ</p>
<p><u>Criteris d'avaluació</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valorar la quantificació en situacions de la vida real com un aspecte que afavoreix la comparació, l'ordenació i la classificació. 2. Cercar amb criteri les regularitats i canvis que es produeixen en una col·lecció o una seqüència. Fer conjectures i comprovar-les. Establir generalitzacions. Establir criteris consistents de classificació i comprovar-los. 3. Reconèixer i comprendre les situacions-problema. Cercar i utilitzar taules i gràfics (taules de doble entrada, fletxes, diagrames...), xifres i signes adients per representar tot tipus de situacions-problema. Cercar, seleccionar i organitzar les dades necessàries. Estimar una resposta raonable. Desenvolupar estratègies de resolució (analogia, particularització, identificació d'operacions,...). Expressar verbalment el procés de solució i la resposta de forma coherent i clara. Comprovar la 	<p><u>Criteris d'avaluació</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emprar els nombres enters i racionals per a intercanviar informació. 2. Estimar i calcular el valor d'expressions numèriques senzilles de nombres naturals, enters, fraccions i decimals basades en les quatre operacions elementals i les seues propietats. 3. Emprar adequadament els conceptes de divisibilitat per a resoldre problemes de múltiples i divisors d'un nombre, i distingir nombres primers i compostos. 4. Resoldre problemes relacionats amb la vida quotidiana descrivint verbalment el procés triat i les solucions obtingudes, i utilitzant correctament les operacions, les propietats i la forma de càlcul precisa. 5. Expressar situacions de la vida quotidiana utilitzant formes

validesa de les respostes. Reconèixer la validesa de diferents processos de resolució d'una situació-problema.

4. Formular problemes a partir de situacions conegudes. Comunicar oralment i per escrit, de forma coherent, clara i precisa, coneixements i processos matemàtics realitzats (càlculs, mesures, construccions geomètriques, resolució de problemes).
5. Interpretar el sistema de numeració decimal. Interpretar i utilitzar els nombres naturals, fraccionaris, decimals (fins els centèsims) i nombres negatius d'acord amb contextos de la vida quotidiana. Reconèixer les relacions entre nombres decimals, fraccionaris i percentatges.
6. Utilitzar el significat de les operacions amb els nombres naturals, fraccionaris i decimals de forma apropiada a cada context. Desenvolupar agilitat en el càlcul exacte i aproximat: realitzar les operacions bàsiques mentalment, mitjançant els algorismes de càlcul escrit i usar les TIC i la calculadora per calcular i cercar propietats dels nombres i operacions. Seleccionar i justificar el càlcul adient a cada situació: mental, escrit, amb mitjans tècnics.
7. Interpretar i realitzar, amb els instruments de dibuix i els recursos TIC adients, representacions espacials (itineraris, plànols, maquetes, mapes) utilitzant referents concrets i generals, de l'entorn quotidià i d'altres àrees.
8. Identificar, reconèixer i descriure amb precisió figures i cossos geomètrics de l'entorn, utilitzant nocions com: perpendicular, paral·lel, simètric... Classificar les figures i els cossos, d'acord amb característiques geomètriques (vèrtexs, costats, angles, cares, arestes, diagonals...) i expressar els criteris i els resultats.
9. Seleccionar de forma adequada a cada situació la unitat, instrument i estratègia de mesura de les magnituds de longitud, massa, capacitat, temps, superfície i amplitud angular, en entorns quotidians i en altres àrees. Realitzar l'estimació prèvia, la mesura, expressant el resultat amb precisió, i comprovar-la. Utilitzar l'equivalència d'unitats d'una magnitud, en situacions on tinga sentit.
10. Interpretar amb llenguatge precís i seleccionar i realitzar, amb els

senzilles del llenguatge matemàtic, de manera especial el llenguatge algebraic.

6. Relacionar el percentatge amb la seua raó i amb el seu nombre decimal, i també calcular percentatges de quantitats, problemes amb percentatges i la seua relació amb la regla de tres simple directa.
7. Representar i interpretar una funció mitjançant taules, gràfiques o fórmules, i saber passar de les unes a les altres.
8. Dibuixar i interpretar diagrames de sectors i de barres, amb el corresponent polígon de freqüències.
9. Calcular la mitjana aritmètica (simple i ponderada) i la moda d'un conjunt senzill de dades.
10. Identificar i construir la mediatriu d'un segment i la bisectriu d'un angle, i aplicar les seues propietats a la resolució de problemes.
11. Reconèixer, dibuixar i descriure les figures planes en exercicis i en el seu entorn immediat distingint els seus elements característics, com també figures en l'espai.
12. Estimar i calcular mesures indirectes utilitzant el teorema de Pitàgores.
13. Emprar estratègies de resolució de problemes com ara la reorganització d'informació de partida, la recerca de contraexemples, l'experimentació amb casos particulars, la resolució d'un problema anàleg, però més senzill, o la generalització.

Procediments d'avaluació

- a. L'avaluació dels alumnes es farà tenint en compte el treball fet a classe, el fet a casa al seu moment i la puntuació obtinguda als exàmens efectuats fins a l'avaluació.
- b. Per valorar el treball diari dels alumnes, es podran corregir les activitats a la pissarra o bé recollir-les per a una correcció individual.

instruments de dibuix i els recursos TIC adients, els gràfics adequats (taules, histogrames, diagrames de barres, de sectors...) a cada situació sobre un conjunt de dades de fets coneguts de l'entorn i d'altres àrees.

11. Interpretar el valor de la mitjana, la mediana i la moda dins del context. Realitzar estimacions basades en l'experiència sobre els resultats (segur, probable, possible, impossible) de jocs d'atzar. Comprovar-ne els resultats.

Procediments d'avaluació

- a.* L'avaluació dels alumnes es farà tenint en compte el treball fet a classe, el fet a casa al seu moment i la puntuació obtinguda als exàmens efectuats fins a l'avaluació.
- b.* Per valorar el treball diari dels alumnes, es podran corregir les activitats a la pissarra o bé recollir-les per a una correcció individual.
- c.* Tant en els exàmens com en els treballs es valorarà la capacitat de raonament, la correcció dels càlculs i l'adequació de l'expressió escrita. És a dir, en els exercicis no sols es tindrà en compte que el resultat siga el correcte sinó que també es qualificarà el desenvolupament fet, la terminologia emprada i la correcta redacció. No es valoraran les respostes que no s'adapten al que es demana en cada cas.
- d.* La puntuació de les preguntes de cadascuna de les proves serà el resultat de dividir la qualificació màxima entre la quantitat de preguntes presentades, excepte que s'especifique, per escrit, una valoració diferent en la mateixa prova. En cap cas els errors comesos en una pregunta afectaran la puntuació de la resta.
- e.* Els continguts que apareguen en les proves de cada avaluació seran de entre els recollits en la programació i del temari desenvolupat fins al moment.
- f.* Per a cada avaluació, es tindran en compte els coneixements demostrats en els diferents tipus de proves, la realització i correcció d'activitats en el treball diari i l'actitud mostrada per l'alumne tant a classe com en el

- c.* Tant en els exàmens com en els treballs es valorarà la capacitat de raonament, la correcció dels càlculs i l'adequació de l'expressió escrita. És a dir, en els exercicis no sols es tindrà en compte que el resultat siga el correcte sinó que també es qualificarà el desenvolupament fet, la terminologia emprada i la correcta redacció. No es valoraran les respostes escrites amb llapis ni les que no s'adapten al que es demana en cada cas.
- d.* Si l'alumne donara diferents respostes sense dir quina és la vàlida o no escollira preguntes quan així s'indique, es corregiran les primeres res-postes que es troben.
- e.* La puntuació de les preguntes de cadascuna de les proves serà el resultat de dividir la qualificació màxima entre la quantitat de preguntes presentades, excepte que s'especifique, per escrit, una valoració diferent en la mateixa prova. En cap cas els errors comesos en una pregunta afectaran la puntuació de la resta. Dins de cada pregunta, el repartiment de la puntuació serà a criteri del professor. Els errors comesos en un apartat sí podran afectar a la puntuació global de la resta d'apartats de la pregunta.
- f.* Els continguts que apareguen en les proves de cada avaluació seran de entre els recollits en la programació i del temari desenvolupat fins al moment.
- g.* Per als alumnes del primer cicle:
  - ⇒ El 60% de la nota de cada alumne correspondrà als coneixements demostrats en els diferents tipus de proves.
  - ⇒ Un 20% correspondrà a la llibreta i el treball diari. S'hi valorarà l'organització d'apunts, exercicis, etc., en la llibreta així com la correcció de les activitats realitzades. Tanmateix, s'analitzarà i puntuarà l'expressió escrita de l'alumnat i es penalitzarà la mancança excessiva: falta de coherència, cohesió, adequació, faltes d'ortografia, en la confecció de la llibreta fins 1,5 punts; i, pel moment, no es penalitzarà als exàmens.

treball demanat per a casa o, fins i tot, en les proves (s'hi valorarà el comportament, la realització de les activitats encomanades, l'esforç, l'assistència, etc.).

g. Per a cada avaluació, la part corresponent a coneixements s'obté com la mitjana de les puntuacions obtingudes fins aquell moment. A les altres dues parts, en canvi, es considerarà la progressió de l'alumne des de l'inici del curs.

h. Per a les avaluacions la qualificació serà el natural més proper a la mitjana ponderada de les puntuacions obtingudes. Per aprovar l'avaluació s'haurà d'alcantar un mínim de 5 punts sobre 10 en l'apartat corresponent als coneixements demostrats mitjançant els diferents tipus de proves escrites.

Cal considerar la importància de l'avaluació com a part del procés d'ensenyament-aprenentatge, que inclou la reflexió sobre el què s'aprendrà, s'està aprenent o ja s'ha après.

Cal tenir present la diversitat d'instruments per a realitzar l'avaluació:

- a.* El treball fet a classe.
- b.* El treball fet a casa al seu moment.
- c.* Preguntes i respostes orals.
- d.* Treballs individuals i en xicotet grup.
- e.* Exposició a l'aula de problemes o investigacions realitzades.
- f.* La puntuació obtinguda als exàmens efectuats fins l'avaluació.
- g.* L'actitud de l'alumne, per a la qual podem observar diferents aspectes com:
  - ✓ Puntualitat.
  - ✓ Porta el material necessari.
  - ✓ Està atent.
  - ✓ Participa: pregunta i/o ix a la pissarra.
  - ✓ Lliura treballs i activitats demanades.

⇒ L'altre 20% a l'actitud mostrada per l'alumne tant a classe com en el treball demanat per a casa o, fins i tot, en les proves. S'hi valorarà el comportament, la realització de les activitats encomanades, l'esforç, l'assistència,...

h. Per ajudar els alumnes a completar la llibreta hem preparat un full informatiu que pot servir per a informar-los dels aspectes que han de millorar i dels progressos que van fent.

i. Per a cada avaluació, la part corresponent a coneixements s'obté com la mitjana de les puntuacions obtingudes fins aquell moment. A les altres dues parts, en canvi, es considerarà només l'última puntuació, que haurà de reflectir la progressió de l'alumne des de l'inici del curs.

j. Per a les avaluacions la qualificació serà el natural més proper a la mitjana ponderada de les puntuacions obtingudes. Per aprovar l'avaluació s'haurà d'alcantar un mínim de 3 punts sobre 10 en l'apartat corresponent als coneixements demostrats mitjançant els diferents tipus de proves escrites.

Finalment, cal considerar la importància de l'avaluació com a part del procés d'ensenyament - aprenentatge, que inclou la reflexió sobre el què s'aprendrà, s'està aprenent o ja s'ha après.

Cal tenir present la diversitat d'instruments per a realitzar l'avaluació:

- a.* El treball fet a classe.
- b.* El treball fet a casa al seu moment.
- c.* Preguntes i respostes orals.
- d.* Treballs individuals i en xicotet grup.
- e.* Exposició a l'aula de problemes o investigacions realitzades.
- f.* La puntuació obtinguda als exàmens efectuats fins l'avaluació.
- g.* L'actitud de l'alumne, per a la qual podem observar diferents aspectes com:

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Estudia a casa. ✓ No deixa els exàmens en blanc. ✓ Per valorar el treball diari dels alumnes, es podran corregir les activitats a la pissarra o bé recollir-les per a una correcció individual. ✓ Els continguts que apareguen en les proves de cada avaluació seran triats dels recollits en la programació i del temari desenvolupat fins aquest moment. <p>Finalment, de manera general, ha de garantir-se que l'alumnat que acaba l'Educació Primària haja assolit:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Un domini acceptable del càlcul –el que es coneix com les quatre regles–. b. Una comprensió de la lectura que li permet entendre l'enunciat d'un problema: la informació que rep i les preguntes que se li plantegen. c. Un coneixement suficient del sistema mètric decimal i del sistema de mesurament del temps. d. Un llenguatge geomètric mínim per a referir-se amb propietat al món que el rodeja. e. I, finalment, els coneixements estadístics imprescindibles per a entendre la informació que li arriba pels mitjans de comunicació. <p>Tot això permetrà la seua promoció a la següent etapa de l'educació bàsica en condicions adequades per a cursar amb aprofitament la matèria homònima en l'Educació Secundària Obligatoria.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Puntualitat. ✓ Porta el material necessari. ✓ Està atent. ✓ Participa: pregunta i/o ix a la pissarra. ✓ Lliura treballs i activitats demanades. ✓ Estudia a casa. ✓ No deixa els exàmens en blanc. ✓ Corregeix a casa els exàmens ja fets. ✓ Per valorar el treball diari dels alumnes, es podran corregir les activitats a la pissarra o bé recollir-les per a una correcció individual. ✓ Els continguts que apareguen en les proves de cada avaluació seran triats dels recollits en la programació i del temari desenvolupat fins aquest moment. <p>Tots ells es complementen i proporcionen informació, tant al professorat com a l'alumnat, sobre els avanços en l'aprenentatge.</p>
6é EP: PROVES FINALS	1r ESO
<p>Es realitzaran:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Prova final d'Educació Primària. b. Informes d'aprenentatge individual i de grup. <p>LA PROVA FINAL SERÀ ENVIADA AL INSTITUT</p>	<p>No es realitzaran proves inicials perquè l'escola enviarà a l' Institut:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Prova final d'Educació Primària. b. Informes d'aprenentatge individual i de grup.

- **ANEX III**

Prova D'Avaluació Final d'Educació Primària

Matemàtiques

5.- SEGUIMENT, EVALUACIÓ I REVISIÓ DEL PLA

5.1.- SEGUIMENT I AVALUACIÓ

L'equip de transició, sota la direcció de les direccions d'estudis dels centres de les dos etapes, i amb la supervisió de la Inspecció Educativa, concretarà el procediment de seguiment, avaluació i elaboració de propostes de millora del pla de transició, en el qual, en tot cas, es precisaran els aspectes relatius als àmbits d'avaluació, la temporització, i els instruments i indicadors d'avaluació.

Per a valorar el nivell de qualitat i eficàcia del pla de transició implementat, s'aplicaran els criteris següents:

- a) El grau de progressió observat en l'adaptació de l'alumnat.
- b) La valoració del clima i la convivència en les seues respectives aules.
- e) Les capacitats i competències curriculars de l'alumnat, i els seus resultats derivats del procés d'avaluació.
- d) L'avaluació per part del professorat que forma part dels equips de transició.

5.2.- MEMÒRIA

L'equip de transició elaborarà anualment una memòria en què es detallaran:

- a) Actuacions destacables del pla de transició pel seu bon funcionament. La seua justificació.
- b) Actuacions destacables del pla de transició pel seu funcionament deficitari. Anàlisi de les seues causes.
- c) Justificació del resultat de les actuacions anteriors i propostes de millora que s'han d'integrar en el pla de transició següent.

El contingut d'esta memòria s'inclourà en la memòria final de curs de cada un dels centres docents.

• ANEX I

Prova D'Avaluació Final d'Educació Primària

Castellà: Llengua i literatura

APELLIDOS Y NOMBRE: _____

CENTRO: _____ CURSO: _____ FECHA: _____

1.- COMPRENSIÓN ORAL. RESUME EL TEXTO QUE TE HAN LEÍDO SOBRE LAS OLIMPIADAS.

Citius, altius, fortius

2.- COMPRENSIÓN LECTORA.

La calle estrecha

Había una vez un pueblecito donde las calles eran muy estrechas. Para que pudieran pasar los animales sin molestar a las personas, el alcalde había dado la orden de que siempre que pasara alguien con un animal, fuera diciendo en voz alta: “Apártense, por favor; apártense, por favor...” Así la gente tendría tiempo de arrimarse ala pared.

Un día, un pobre labrador volvía de arar el campo con su buey y, camino de su casa, vio a otros dos hombres hablando en mitad de la calle. Eran unos hombres muy ricos y orgullosos, así que, cuando el labrador se acercó y les gritó “Apártense, por favor”, ellos no le hicieron caso y siguieron hablando.

Al labrador no le dio tiempo para parar al buey, y el animal, al pasar, empujó a los dos hombres y los tiró al suelo. Como sus ropas se llenaron de barro, los hombres, muy enfadados, le dijeron al labrador:

- ¡Mira lo que nos ha hecho tu buey! Ahora tendrás que comprarnos trajes nuevos. Si no lo haces, mañana te denunciaremos al alcalde.

Entonces, el pobre labrador fue a ver al alcalde y le contó lo ocurrido. El alcalde, que era un hombre justo y muy listo, le dijo:

- No te preocupes. Mañana, cuando vengan a denunciarte esos dos ricachones, tú vienes también y te haces el mudo. Oigas lo que oigas, tú no digas nada.

Al día siguiente, se presentaron todos frente al alcalde, y los dos ricachones acusaron al labrador de pasar con el buey sin avisar y de atropellarlos.

-¿ Por qué no avisaste a estos hombres para que se apartaran?- preguntó el alcalde al labrador.

Y el labrador, tal como le había dicho el alcalde, no contestó.

El alcalde le hizo varias preguntas más, pero el labrador no dijo ni “mu”, tal como había quedado. Entonces, el alcalde les dijo a los dos ricachones que aquel labrador debía ser mudo.

-¡ Qué va a ser mudo! - respondieron rápidamente los dos hombres -. Ayer le oímos hablar en la calle, ¡y bien alto! Nos gritó que nos apartáramos.

- Entonces – dijo el alcalde, si el labrador os avisó de que os apartarais y no lo hicisteis, la culpa es vuestra. Y por haber acusado injustamente a este hombre, le daréis diez monedas de plata cada uno.

Y así fue como el alcalde hizo justicia en el pueblo de las calles estrechas.

- **Contesta a las siguientes preguntas relacionadas con el texto.**

1.- ¿Dónde transcurre la historia?_____

_____

2.- ¿Cómo eran las calles del pueblecito y qué problema ocurría al cruzarse las personas y los animales?_____

_____

3.- ¿Con qué frase se pedía paso para los animales? _____

_____

4.- ¿Qué incidente se produjo entre el labrador y los dos hombres ricos y orgullosos? _____

_____

5.- ¿Quién interviene para solucionar el conflicto? _____

_____

6.- ¿Qué estrategia o treta utilizó el alcalde para conocer la verdad de los hechos? _____

_____

7.- ¿A qué fueron condenados los dos ricachones? _____

_____

8.- ¿Qué entiendes por “hacer justicia” en un conflicto entre personas? _____

9.- ¿Conocéis algún tipo de conflicto en la vida escolar o social de vuestro pueblo o ciudad? ¿Cuál? Cita un ejemplo breve.

10.- ¿Cómo suelen solucionarse los conflictos entre las personas? _____

3.- PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS.

- Inventa una noticia con el siguiente titular:

“Un motorista atropella a una anciana en un paso de peatones”.

• ANEX II

Prova D'Avaluació Final d'Educació Primària

Valencià: Llengua i literatura

- EXEMPLE DE PROVA AVALUATIVA	- EXEMPLE DE PROVA AVALUATIVA
<p>- 1.Llig el text i respon les qüestions següents.</p> <p>La sirena Cleta</p> <p>Cleta s'adonà que els peixos grans l'abastaven fàcilment. Això la va començar a preocupar; perquè mai no li havia passat, sempre els havia deixat enrere. I aquells animalons, per això mateix, la ignoraven. Ni es molestaven a seguir-la.</p> <p>Preocupada, continuà nadant. Si fa no fa, a la meitat del recorregut, un d'ells se li acostà. Un gra massa, realment! Era un peix espasa descomunal. Cleta va tractar d'augmentar la velocitat. Però no pogué. Anava al límit de les seues forces.</p> <p>El peix que no acabava de creure's allò, va fer acció d'atacar. Cleta es queda paralizada i el mirà, plena d'espant. Aleshores, l'altre es preparà</p>	<p>Lectura de text.</p> <p>Comprensió lectora del text llegit amb anterioritat.</p> <p>Dictat.</p> <p>Redacció o descripció curta.</p>

per a llançar l'escomesa definitiva.

El que va passar tot seguit fou tan ràpid, que ella ni ho veié. I és que, guanyada pel pànic, és clar, havia tancat els ulls. Quatre dofins s'abalançaren sobre l'intrús assassí. I, a colps de caps, de lloms i de cues el feren fora. Cleta va sentir el rebombori. I tancà els ulls amb més força, resignada. Tenia clar que això era l'avís del final: que aquella espasa colossal travessaria el seu cos d'un moment a l'altre.

Segons després, en no passar res, els obrí. Els dofins l'observaven divertits. Ella mirà pels voltants. I, ràpidament, compregué què havia passat. Ben agraïda, els acaricià el llom. I la cara. I els féu un bes al morro. Tot seguit, repregué el seu nadar esforçat.

Adaptat de *Cleta, un regal del mar*. Joan Vila i Vila.

Quins sentiments té la protagonista al llarg del relat?

_____

Quin peix intenta atacar-la? _____

Com reacciona Cleta quan es pensa que el peix l'atacarà? _____

_____

Qui la defensa de l'atac? _____

Com dóna les gràcies als dofins? _____

_____

Fins on arriba el plantejament de la història? _____

_____

- _____

. Identifica els hiperònims i els hipònims i classifica'ls en tres camps semàntics: *éssers fantàstics*, *peix espasa*, *bruixa*, *tauró*, *embarcacions*, *sirena*, *barca*, *iot*, *fada*, *dofí*, *animals marins*, *llanxa*.

- 3. Copia dues paraules de la lectura que tinguen la característica indicada.

Amb el so de la *x* de *fluix*: _____

Imperfet d'indicatiu 1a conjugació: _____

m davant de *b*: _____

- 4. Escriu el femení d'aquestes paraules.

llop: _____ perdut: _____ ànec: _____

groc: _____ forçut: _____ asturià: _____

actor: _____ psicòleg: _____ jutge: _____

- 5. Encercla les preposicions que hi ha en les oracions següents.
  - Ells han anat amb l'autobús des d'Alaquàs fins a València.
  - Torna cap a casa, que t'he de comunicar una notícia important.
  - Segons diu el conte, els dofins lluitaren contra el peix espasa.

- 6. Anota la intenció de qui parla de cada oració.

– Quina alegria que m'has donat! → _____

– Potser demà vaja o no vaja. → _____

– Explica'm què t'ha passat. → _____

- 7. Analitza les següents oracions:

– Ma tia ha comprat un regal al meu germà.

– Ells li han demanat una motxilla nova.

– Jo he plantat aquestes llavors per a la mare.

- **ANEX III**

Prova D'Avaluació Final d'Educació Primària

Matemàtiques

Curs 2011-2012

La Vila Joiosa

Nom i cognoms: _____

Centre: _____ **Curs:** _____ **Data:** _____

1. LECTURA I ESCRITURA DE NOMBRES NATURALS

Completa amb xifres o lletres segons corresponga:

120 005 _____

Noranta mil tres-cents vint-i-quatre _____

5 724 372 _____

Un milió dos-cents seixanta-cinc _____

2. VALOR POSICIONAL DE LES XIFRES

Observa aquest número i contesta:

4 305 819

Escriu-lo amb lletres: _____

Quina és la xifra de les centenes de miler? _____

Quina és la xifra de les unitats? _____

Quantes unitats val la xifra de les desenes de miler? _____

Quantes centenes completes té aquest número? _____

3. OPERACIONS AMB NOMBRES NATURALS

Realitza les següents operacions:

$$\begin{array}{r} 358739 \\ + 839405 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 574906 \\ - 397472 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 638536 \\ \times 486 \\ \hline \end{array}$$

$$2857 \overline{) 23}$$

4. OPERACIONS COMBINADES

Realitza les següents operacions:

$$9 \times 6 - 12 + 12 \times 3 =$$

$$4 + 21 \times 2 - (7 + 8) - 12 : 2 =$$

5. PROBLEMA

La Maria ha comprat en una botiga una rentadora que costa 420 €, un rentaplats que costa 515 € i una nevera que costa 598 €. Ha pagat la meitat del total en el moment de la compra i la resta la pagarà en sis mensualitats iguals?

Quin és l'import total de la compra?

Quant ha pagat en el moment de la compra?

Quina quantitat haurà de pagar cada mes?

6. POTÈNCIES D'UN NOMBRE NATURAL

- **Quines de les següents expressions són potències (sí o no):**

a) $2 + 2 + 2 + 2$: ____   b) $3 \times 2 \times 3 \times 2 \times 3$: ____

c) $7 \times 7 \times 7 \times 7 \times 7 \times 7$: ____   d) $5 \times 5 + 5 \times 5 + 5$: ____

- **Expressa en forma de potència i calcula'n el resultat:**

a) 4 al cub: _____   b) 3 a la quarta: _____

c) 2 a la cinquena: _____   d) 7 al quadrat: _____

7. MÚLTIPLES I DIVISORS D'UN NOMBRE NATURAL

- a) **Escriu tres múltiples de:**

8: ____ ____ ____   12: ____ ____ ____

- b) **Escriu tots els divisors de:**

8 : _____   20: _____

- c) **Veritable o fals (V o F)**

4 és divisor de 12: ____   30 és múltiple de 6: ____

28 és múltiple de 3: ____   10 és divisor de 2: ____

8. CONCEPTE DE NOMBRE DECIMAL

a) **Escriu com es llegeixen els números següents:**

3,2: _____

23,068: _____

50,42: _____

b) **Ordena de menor a major els següents números:**

1,25   12,5   1,52   12,523   1,025

9. OPERACIONS AMB NOMBRES DECIMALS

a) $24,35 + 26,8 =$

b) $2256 - 51,24 =$

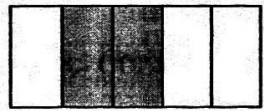
c) $1,132 \times 2,34 =$

d) $751,63 \overline{) 24}$

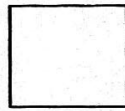

10. FRACCIONS

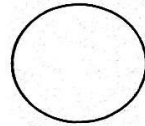
Completa el dibuix o escriu la fracció corresponent:

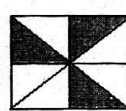
_____

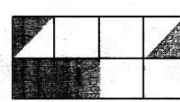
$$\frac{3}{4}$$

$$\frac{2}{6}$$

_____

_____

11. FRACCIONS EQUIVALENTS

a) Escriu dos fraccions ampliades:

$$\frac{4}{5} =$$

b) Escriu dues fraccions simplificades

$$\frac{80}{60} =$$

12. OPERACIONS AMB FRACCIONS

a) $\frac{3}{6} + \frac{5}{6} - \frac{1}{6} =$

b) $\frac{13}{8} - \frac{5}{4} =$

c) $\frac{5}{6} \times \frac{8}{9} =$

d) $\frac{6}{5} : \frac{7}{3} =$

e) $\frac{9}{7} \times 2 =$

13. PROBLEMA

En Joan ha comprat una televisió que costava 750 €. Per transportar-lo al seu domicili, la botiga li ha cobrat un 8% sobre el preu de venda de la televisió.

a) Quant ha costat el transport del televisor a cada d'en Joan?

b) La botiga té, en total, 20 televisors. Si avui n'ha venut les dues cinques parts, quants televisors queden per vendre?

14. MESURES DE LONGITUD, CAPACITAT I MASSA

Completa el que hi falta:

$$74 \text{ km} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ hm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}$$

$$5,34 \text{ m} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ dm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ hm}$$

$$78,34 \text{ g} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ kg} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ cg}$$

$$2,5 \text{ hl} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ dal} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ kl}$$

15. MESURES DE TEMPS

a) Expressa en segons:

$$4 \text{ h } 15 \text{ min } 34 \text{ s} =$$

b) Transforma en hores

$$14\,400 \text{ s} =$$

16. PROBLEMA

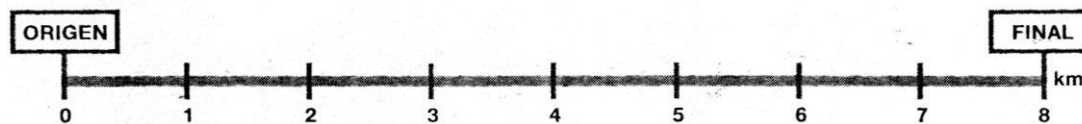
L'Anna i els seus companys de classe tornen d'unes colònies escolars.

El tren que els porta arriba a les 19: 12 h.

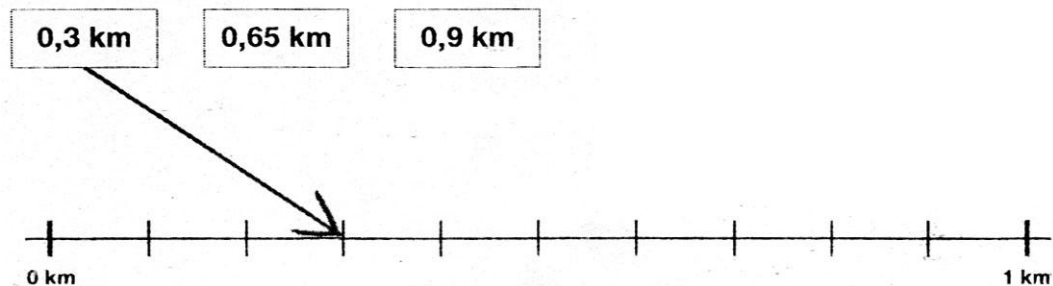
- Si els pares de l'Anna fa 20 minuts que són a l'estació, a quina hora hi ha arribat?
- El tren torna a sortir de l'estació a les 19 hores i 23 minuts. Quants segons ha estat aturat el tren a l'estació?

17. PUNTS SOBRE LA RECTA

- Dibuixa una fletxa que surti de cada un dels ciclistes i que vaja fins al punt de la recta que indica la distància escrita al peu del dibuix.

b) Situa la distància en quilòmetres sobre la recta. Dibuixa una fletxa des de cada nombre fins al punt de la recta que li correspon.

18. UNITATS DE SUPERFÍCIE

Completa:

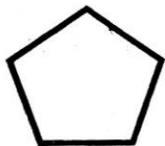
$$34 \text{ hm}^2 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}^2$$

$$321 \text{ dm}^2 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ dam}^2$$

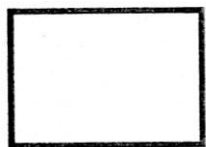
$$0,034 \text{ km}^2 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ dm}^2$$

19. CLASSIFICACIÓ DE POLÍGONS

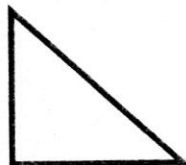
Posa el nom baix de cada polígon

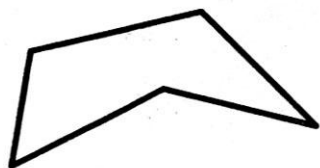
_____

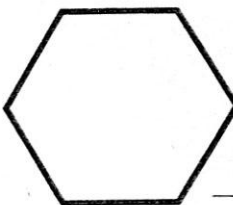
_____

_____

_____

_____

20. ÀREES DE POLÍGONS

Uneix amb una fletxa cada polígon amb la fórmula de la seua àrea:

Polígons

Fórmula de l'àrea

Quadrat

base x altura

Trapezi

costat x costat

Triangle

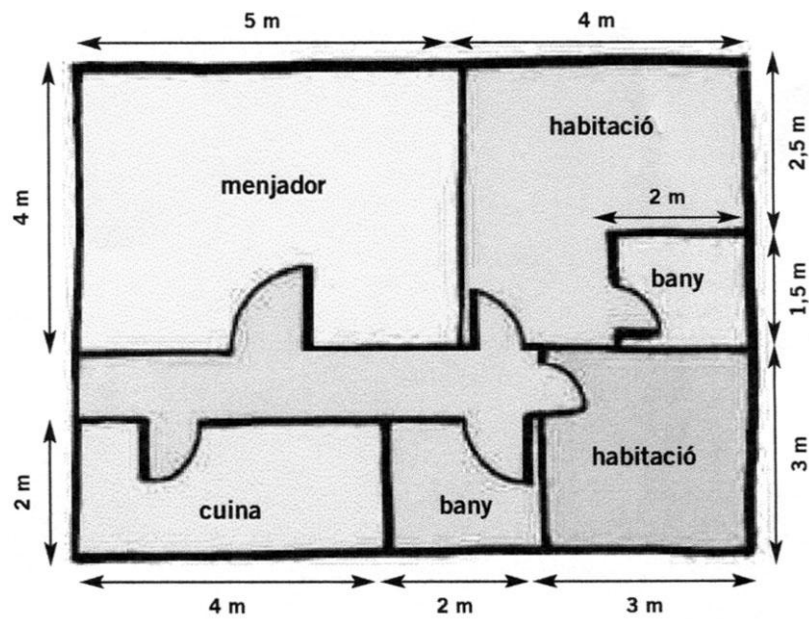
$\frac{\text{diagonalmajor} \times \text{diagonalmenor}}{2}$

Rombe
$$\frac{(basemajor + basemenor) \times altura}{2}$$

Rectangle
$$\frac{base \times altura}{2}$$

21. PROBLEMES

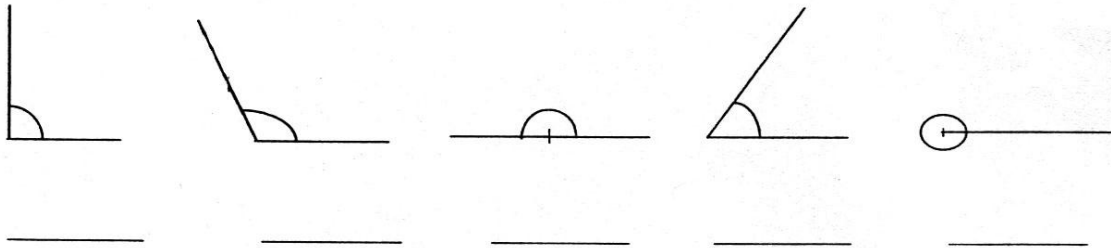
- **Calcula l'àrea d'un triangle de 6 cm de base i 8 cm d'altura.**

- **El següent plànol correspon a la casa del meu cossí Pere.**

- A l'habitació petita han de posar-hi moqueta. Quants metres quadrats necessitaran?
- Al menjador hi ha de posar parquet. Quants metres quadrats de parquet necessitaran?
- Si cada metre quadrat de parquet costa 9,30 €, quant costarà el parquet del menjador?

22. CLASSIFICACIÓ D'ANGLES

Escriu baix de cada angle el nom que rep segons l'amplitud

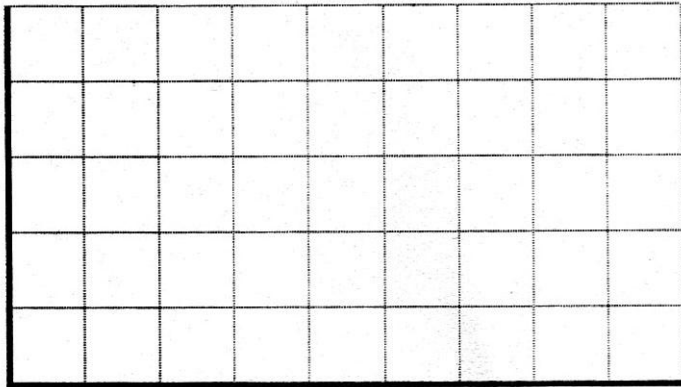
23. TAULES I ESTADÍSTICA

Observa les dades de la gràfica sobre el pes dels alumnes d'una classe de 3r i representa'ls en els eixos de coordenades.

Pes en kg	Núm. de xiquets
30	6
31	7
32	6
33	2
34	8
35	3

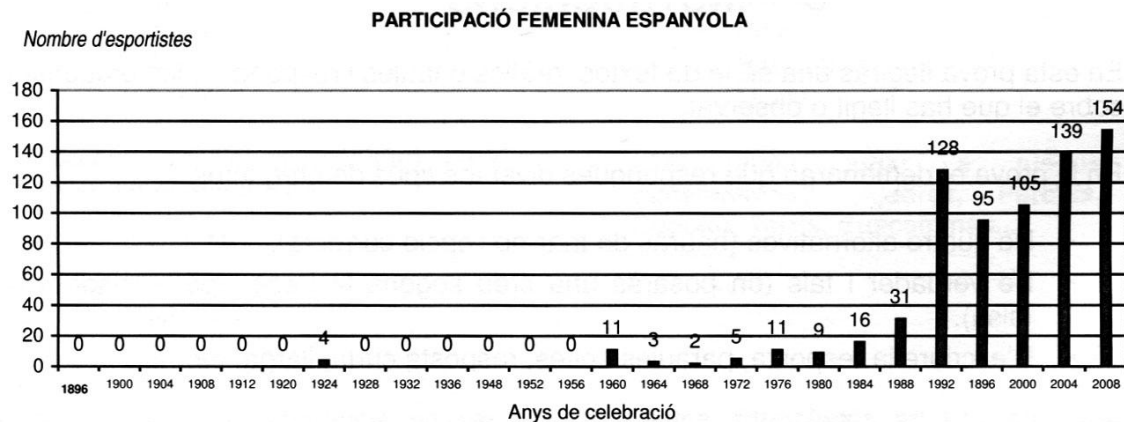
Núm. xiquets

Pes en kg.

24. OLIMPIADES

Segons les dades del Comitè Olímpic espanyol, la gràfica següent representa l'evolució de la participació d'atletes espanyoles des que es van iniciar les Olimpíades d'estiu modernes.

Observant el gràfic, contesta les següents qüestions:

a) En quines Olimpíades va tenir Espanya per primera vegada representació femenina?

_____

b) Quantes Olimpíades s'havien celebrat ja fins que Espanya va tenir representació femenina per primera vegada?

_____

c) En les Olimpíades de Barcelona de 1992 va augmentar considerablement la participació de les atletes espanyoles. Si el percentatge de participació femenina va ser d'un 20,7 %, quin percentatge d'atletes masculins van representar Espanya? Tria'n una de les respostes següents:

1. 68,25 %
2. 80,3 %
3. 79,3 %
4. 43,2 %.